Naslov — Address
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio
(Tel. HEnderson 3889)

NOVA DOBA
(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Napredek J. S. K. Jednote ni odvisen samo od splošnih razmer, ampak v mnogo večji meri od naše agilnosti.

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1879. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

NO. 51 — ŠTEV. 51 | CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, DECEMBER 23D 1931 — SREDA, 23. DECEMBRA 1931 | VOL. VII. — LETNIK VII.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Na Štefanovo, to je na večer … decembra, se bo vršil slove… banket društva sv. Štefana, … 25 J. S. K. Jednote v Pitts…ghu, Pa. S tem banketom to agilno društvo proslavilo …letnico svojega obstanka. Prireditev se bo vršila v Slo…nskem domu na 57. Street.

♣

V naselbini Center, Pa., se bo na večer 26. decembra vršila v …kajšni Slovenski dvorani …lica društva št. 33 J. S. K. Jednote.

♣

V Diamondvillu, Wyo., prireja "Zveza diamondvillskih društev" skupno Silvestrovo veselico na večer 31. decembra. Čisti dobiček veselice, ki se bo vršila v Društveni dvorani, je namenjen blagajnam včlanjenih društev.

♣

Slovenska šola S. N. Doma v Clevelandu, O., priredi na večer 24. decembra običajno božičnico, ki bo tudi letos zelo pestra. Malički Slovenske šole bodo vprizorili dve mladinski igri, namreč "Miklavž prihaja" in "Dete je bolno"; na programu bodo tudi plesi, petje, igranje na harmoniko in govor načelnika ameriško-slovenskega pevskega zbora Ivana Zormana. Seveda brez božičnega drevesa ne bo. Miklavž bo bogato obdaroval mladino. Vstopnina za lepi mladinski prireditvi je 50 centov za osebo. Prireditev se bo vršila v veliki dvorani Slovenskega Narodnega Doma na St. Clair Ave.

♣

V Sharonu, Pa., se bo v tamkajšnjem Slovenskem domu na večer 24. decembra vršila družabna božična prireditev. Na programu bo Miklavž in več zanimivih točk.

♣

V Lorainu, O., se bo v nedeljo 27. decembra vršil prvi koncert tamkajšnega slovenskega pevskega društva "Naš dom." Program koncerta, ki se bo vršil v Slovenskem Narodnem domu in se bo pričel o polu osmi zvečer, bo jako bogat. Pod vodstvom učitelja Mr. L. … bodo nastopili moški in mešani zbori.

♣

Letni zbor Slovenske Narodne Čitalnice v Clevelandu, ki ima svoje prostore v S. N. Domu na St. Clair Ave., se je ob precej veliki udeležbi vršil preteklo nedeljo. Med drugim je bilo sklenjeno, da praznuje Čitalnica svojo 25-letnico enkrat meseca januarja s primerno družabno prireditvijo. Polnamoč za prireditev je bila poverjena veseličnemu odboru, ki sestoji iz …čitalničark: Mrs. Ani… Rogelj, Miss Julia Močnik in Miss Irma Kalan. Čitalniški odborniki bodo seveda veseličnemu odboru pomagali. Za prihodnje leto je bil na … zboru S. N. Čitalnice izvoljen sledeči odbor: Janko N. Rogelj, predsednik; Ludvik …šek, podpredsednik; Jo… Sircel, knjižničar in korespondenčni tajnik; Louis Dular, …ni knjižničar; A. J. Ter…, finančni tajnik; William …, Anton Wapotich in … Irma Kalan, nadzorniki; … Candon, zastopnik za … društev in za konferenco S. N. Doma.

♣

…tnica Slovenskega doma … N. Y., se bo obhajala … januarja.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

UNIJSKI PREMOGARJI v Oklahomi protestirajo proti početju governerja W. H. Murraya, ki se je baje postavil na stran operatorjev, kateri hočejo znižati dnevno plačo premogarjev iz $5.00 na $3.60. Zamerijo mu tudi, ker je poslal milico v okrožje, kjer je v teku premogarska stavka.

PREDSEDNIK U. M. W. A. unije, John L. Lewis, je dne 4. decembra podal svoja priporočila senatnemu odseku v Washingtonu, ki proučuje možnost federalne stabilizacije premogove industrije. Odseku predseduje progresivni senator La Follette iz Wisconsina.

V ZVEZNEM KONGRESU je bilo zadnje dni vloženih več predlogov za razširjenje ali ohranitev civilnih svobodščin. Senator Blaine in kongresnik Amlie, republikanca iz Wisconsina, sta predložila resolucijo, ki naj pooblasti predsednika, da dovoli popolno pomiloščenje in povrnitev državljanskih pravic vsem osebam, ki so bile tekom svetovne vojne obsojene po takratni špijonažni postavi.

Kongresnik Griffin, demokrat iz New Yorka, predlaga sprejem postave, da se nobenemu inozemcu ne odreče državljanstvo zaradi njegovih filozofskih ali verskih nazorov napram vojni.

Dokazi, dobljeni potom prisluškovanja na telefon, ne bodo veljali na federalnih sodnijah, ako se bodo vpoštevali predlogi senatorja Blaine in reprezentantov Boileau in Clancy iz Wisconsina.

Kongresnik La Guardia iz New Yorka priporoča postavo, ki naj bi časnikarje oproščala pričevanja v zadevi zaupno dobljenih informacij, izvzemši v slučaju veleizdaje.

ENOLETNI moratorij ali praznik v plačevanju dolgov od strani inozemskih vlad, je že potrdila poslanska zbornica kongresa s 317 glasovi proti 100. Pričakuje se, da bo tudi senatna zbornica istega potrdila še pred Božičem.

BANČNE VLOGE bodo bolj varne, ako bo najvišje sodišče vzdržalo mnenje zveznega finančnega kontrolerja, da so direktorji bank tudi s svojim privatnim premoženjem odgovorni za bančne vloge vlagateljev. Dosedaj so bili direktorji odgovorni le z delnicami, katere so lastovali. Zvezna vlada toži na tej podlagi direktorje propadle National Bank of Kentucky za 14 milijonov dolarjev. Ako vlada zmaga v tej tožbi, bo v bodoče manj bančnih polomov.

ŽELEZNIŠKI magnati so te dni formalno obvestili en milijon železniških uslužbencev, da jim "želijo" znižati plače za 15 odstotkov.

NOVA ANGLEŠKA carinska lestvica bo precej škodovala ameriški industriji. Za enkrat bo najbolj prizadet eksport gumijevih in bombaževih izdelkov in filmov.

VELIKA POROTA na Dunaju je soglasno oprostila vsake krivde dr. W. Pfrimerja in sedem njegovih tovarišev, ki so bili vodje Heimwehra o priliki ponesrečenega "puča" v preteklem septembru.

INDUSTRIJALNE KRIZE

Kako dolgo bo trajala sedanja gospodarska kriza? Mnogo je optimistov, ki so par mesecev po polomu na Wall Streetu zavohali znake povratka prosperitete in vzlic vsem razočaranjem jih vidijo zopet vsak mesec. Mnogo pa je tudi pesimistov, ki prerokujejo, da bo treba vsaj 25 let do povratka normalne industrijalne delavnosti v tej deželi.

Izkušnja nam pove, da so se optimisti varali, kajti sedanja depresija se je izkazala kot jako dolga. Ali gospodarska zgodovina Združenih držav očividno niti ne upravičuje pesimističnih prorokovanj onih, ki ne vidijo bližnjega izhoda iz sedanje krize.

Ako pogledamo nazaj v zgodovino Amerike, vidimo stalen in poseben gospodarski razvoj in napredek. Začel je z naseljevanjem, ki je dovedlo do hitre kolonizacije dežele, in sledil je hiter razvoj industrij, poljedelstva, trgovine, prometa in prometnih sredstev, ki je povezal osamljene naselbine kolonijalne dobe v današnjo industrijalno skupino. Ali gospodarski razvoj nove dežele se ni vršil enakomerno. Ni bilo le hitrih napredkov, marveč tudi presledkov gospodarskega zastajanja.

V zadnjih sto letih je dežela doživela petnajst takih gospodarskih zastojev. Te industrijalne depresije so trajale več ali manj časa, od malo mesecev do petih let, ali iz vsake izmed teh kriz je dežela izšla močnejša kot poprej. Dejanski so dobe največje industrijalne vzmahe, spremljane od porastka splošnega življenskega standarda, sledile takoj za nekaterimi izmed najhujših gospodarskih kriz v ameriški zgodovini.

Kriza leta 1837. Prva splošna gospodarska kriza v Združenih državah je bila morda leta 1819, ko so cene padle prav polomno in so bile industrije paralizirane za skoraj tri leta. Ali najhujša in najdaljša kriza pred civilno vojno je bila ona leta 1837. Pred to krizo je bil fenomenalen razvoj industrij in prometnih sredstev, stremečimi po zvezah med zapadom in vzhodnim morjem v svrho novih tržišč za zapadnega farmarja in vzhodnega tovarnarja. Tekom enega desetletja se je skoraj pol biljona dolarjev investiralo v notranje gradnje in ta denar je bil večinoma izposojen iz Evrope. Tok priseljencev je prodrl v dolino reke Ohio in začela je divja spekulacija z javnimi zemljišči. V onih letih je bila javna domena kakih 2,000 miljonov akrov na razpolago vsakemu, ki je hotel kaj zemlje, ali seveda zemlja blizu obstoječih naselbin je bila bolj privlačljiva. Nastale so Potemkinove vasi, naselbine iz papirja, da se vabijo naseljenci, in zemljišča, dostikrat kupljene po 20 centov in redkokdaj po $1 za aker, so se preprodajala po 50 do 100 krat toliko, kolikor je znašala izvirna cena.

Ta doba pretirane ekspanzije in spekulacije je prišla do naglega konca leta 1837. Cena zemljišč je v šestih mesecih padla za 40 miljonov dolarjev. Papirnati bankovci so zgubili do 50 odstotkov svoje vrednosti. Več kot 600 bank je zbankrotiralo. Bilo je mnogo bankrotov in devet desetink vseh vzhodnih tovarn se je zaprlo. Ta depresija, ki je bila ena iz-

(Dalje na 6. strani)

MIR LJUDEM NA ZEMLJI

Lepo božično voščilo je: "Mir ljudem na zemlji!" Edina napaka pri tem voščilu je, da se neče in neče vresničiti. Tudi v tej sezoni bo to voščilo milijonkrat izrečeno in napisano, toda zaleglo bo malo ali nič.

Večje ali manjše praske med Kitajci in Japonci v Mandžuriji se bodo še naprej vršile in stvari ne bo nič izpremenilo, če se bodo vršili boji z regularnimi vojaki na obeh straneh, ali če bodo na eni strani rebeli ali banditi, kot Japonci radi poročajo. Človeška kri bo tekla in človeška življenja se bodo uničevala.

Sicer pa nam ni treba hoditi iskati vojnega razpoloženja v daljno Azijo. Naše sosede, republike Centralne in Južne Amerike, so imele tekom zadnjih petnajstih mesecev že petnajst revolucij. Vojno razpoloženje se razteza od severne meje Mehike do Tierra Del Fuego na skrajnem južnem koncu ameriškega kontinenta.

Republike Argentina, Brazil, Chile, Cuba, Bolivia, Ecuador, Panama, Peru, Venezuela, Guatemala, Paraguay, Nicaragua, Haiti, Dominica in Salvador so že vse imele v zadnjem času vsaj po eno revolucijo, nekatere pa tudi po več. Najnovejša revolucija se je pred kratkim izvršila v republiki Salvador in je strmoglavila vlado predsednika Araguje. Poznavalci razmer sodijo, da bo v kratkem času vzplamtela ponovna revolucija na Cubi.

Nekatere revolucije se izvrše brez velikega krvoprelitja, druge pa zahtevajo številne žrtve.

Vzroki za nemire so v prvi vrsti gospodarskega značaja. Dokler se prebivalstvu ene ali druge dežele primeroma dobro godi, je obstoječa vlada trdno v sedlu. Ko pa začnejo postajati razmere neznosne, postane ljudstvo nemirno in zahteva izpremembo. V Evropi in Severni Ameriki se navadno take izpremembe dosežejo potom volitev. Največkrat taka izprememba ne predrugači gospodarskih razmer na bolje, toda začasno potolaži ljudstvo, ki vsaj upa na bolje.

V republikah Centralne in Južne Amerike pa ljudstvo največkrat nima prilike, da bi izrazilo svojo voljo potom kolikor toliko svobodnih volitev, zato se nezadovoljne stranke zberejo okoli kakšnega generala in potom revolucije strmoglavijo obstoječo vlado.

Ako ena revolucija ne izpremeni razmer na bolje, poskusijo naši južni sosedje z drugo in tretjo. "Mir ljudem na zemlji" pa ostaja le lepo sezonsko voščilo.

MEJE DRŽAV

Samo tri države naše Unije imajo popolnoma umetne meje, to je meje, ki ne sledijo rekam, potokom, gorskim grebenom itd. Te države so: Colorado, Utah in Wyoming. Država New Mexico ima samo 20 milj naravne meje, ostala je umetna. Najmanj umetne meje ima država New Jersey, namreč samo 50 milj.

STATISTIKA UMRLJIVOSTI

Številke zadnjega ljudskega štetja dokazujejo, da izmed vsakih sto oženjenih oseb, ki umrjejo, je 68 moških in 32 ženskih. To kaže, da so ženske bolj trdožive ali pa da manj trpijo.

NEKAJ O LOVU

Lov na različno divjačino je za mnoge ljudi priljubljeno in zdravo razvedrilo. Naši davni predniki so bili za svojo mesno hrano povsem odvisni od lova, dokler se niso lotili primitivne živinoreje. Mnoga primitivna ljudstva se še dandanes preživljajo največ z lovom. Ni čuda, če je lovska strast prešla takorekoč v meso in kri človeštva. Nekoliko lovca je skoro v vsakem človeku.

Dandanes se lovi divjačina bolj zaradi športa in zabave kot zaradi dobička, toda v gotovih slučajih tudi meso ustreljene divjačine precej odleže pri domačem gospodarstvu. To vedo tudi mnogi naši slovenski lovci v severnih in zapadnih državah, kjer je še več gozdov in več divjačine kot po srednjem zapadu. Posušeno meso srnjaka, jelena ali medveda pozimi precej odleže, pa tudi sveže ustreljen zajec, divja raca, fazan ali gozdna kokoška da okusno kosilo delavski družini, posebno ob času štrajkov ali brezdelja.

Iz športnih, kakor tudi iz gospodarskih ozirov je torej pravilno, da različne države skrbijo, da se nenevarna divjačina, ki ne povzroča farmerjem posebne ali sploh nikake škode, preveč ne iztrebi.

Vsaka država naše Unije ima svoje postave za varstvo divjačine, ptic in rib. Stroški izvedbe teh postav se navadno pokrivajo iz dohodkov od pristojbin za lovska dovoljenja ali licence, pa tudi iz dohodkov od glob, ki jih plačajo tisti, ki kršijo te postave, če so zasačeni, seveda. Nekatere države dobijo iz teh virov toliko dohodkov, da lahko poskrbijo tudi za zareditev razne divjačine, ptic in rib.

V nekdanji Avstriji je bil lov na divjačino v splošnem le privilegij "boljših," oziroma bogatih ljudi. Posamezne občine so na dražbah prodale pravico lova najvišjemu ponudniku. Siromašen kmet ali delavec seveda ni mogel kompetirati z bogataši ter je tako avtomatično izgubil pravico do lova. Kazni za divje lovce, ki so lovili brez dovoljenja, so bile navadno zelo visoke. Včasi je bil kmečki fant, ki je ustrelil zajčka, hujše kaznovan, kot bi bil ubil človeka v pretepu. Tudi v Jugoslaviji je ostal glede lova in lovskih dovoljenj v splošnem stari sistem.

V Zedinjenih državah je v tem oziru drugače. Skoro vsak odrasli možak si navadno lahko izposluje lovsko dovoljenje ali licenco za eno sezono proti malemu plačilu. Tozadevni zakoni v raznih državah naše Unije se sicer razlikujejo med seboj glede visokosti plačila za licenco, glede lovske sezone, glede protektirane divjačine itd. Ponekod nedržavljani ne morejo dobiti lovske licence. V splošnem pa je lovsko licenco navadno lahko dobiti. To je za priprostega človeka velika ugodnost, ker dobi na ta način priliko za zdravo razvedrilo v prosti naravi in včasi tudi znaten priboljšek za domačo kuhinjo. Lovcev je na ta način več, pripeti se več lovskih nesreč in več divjačine se pobije.

Iz teh vzrokov uvajajo lovski zakoni krajše ali zaprte lovske sezone in tudi precej stroge denarne kazni za kršenje istih. Ti zakoni tudi branijo pravice farmerjev in obvarujejo izstrebljenja gotove vrste divjačine. Pravilno je, da se ti zakoni vpoštevajo, ker so dobro mišljeni in dajejo tudi neimovitemu državljanu pravico in priliko za lepo lovsko zabavo.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

V Rimu je bilo dne 5. decembra obsojenih 16 Slovencev skupaj na 92 let ječe. Najvišja kazen znaša 20 let, najnižja pa dve leti in pol. Obtoženi so bili rovarenja proti državi in špijonaže. Štirinajst obtoženih Slovencev je bilo oproščenih; 17 obtožencev pa je bilo pravočasno ubežalo preko meje.

Dne 28. novembra je bila slovesno otvorjena nova tramvajska proga, ki veže Ljubljano s Št. Vidom in vmesnimi vasicami.

Na večer 30. novembra je zadnjič padla zavesa slavni slovenski pevki in igralki Irmi Polakovi. Preminila je v Zagrebu, in sicer jo je zadela kap. Njeno slavo in umetnost sta si v glavnem delila Ljubljana in Zagreb. V zagrebškem teatru je Irma doseglo svoj višek in tam je njena popularnost prekosila slavo vseh drugih pevk. Odlična gledališka umetnica je bila rojena v Ljubljani leta 1876. V opernem zboru se je začela udejstvovati že s svojim 15. letom, kmalu nato pa tudi v drami. Jugoslovanska gledališka umetnost je imela le eno Irmo Polakovo in spomin na njo ne bo ugasnil.

V Ljubljani je bil pred par meseci otvorjen tuberkulozni dispenzar, ki ima namen zajeziti vedno bolj se šireči val jetike. V prvih dveh mesecih svojega obstoja je bilo na dispenzarju preiskanih 156 oseb, ki so jih poslale šole, šolska poliklinika, mestni zdravstveni urad in okrožni urad za zavarovanje delavcev. Že začetek je pokazal, da je Ljubljana tak zavod nujno potrebovala.

V Gorici je preminil v visoki starosti 82 let profesor Josip Ivančič. Pokojnik je bil rojen na Tolminskem, v ožji domovini pesnika Simona Gregorčiča, s katerim ga je vezalo tesno prijateljstvo. Njegovi sovrstniki in prijatelji, oba Gregorčiča, pesnik in poslanec, poslanec Berbuč, profesor Kragelj, ravnatelj Križnič in drugi, so odšli že davno pred njim.

Dne 28. novembra je umrl bivši goriški nadškof dr. Fran Sedej, star 77 let. Potekel je komaj dober mesec dni, odkar ga je zadel najhujši udarec, da je namreč moral podati ostavko. Goriško nadškofijo upravlja zdaj svečenik italijanske narodnosti in, kot se poroča, mnogi slovenski duhovniki so že romali v ječe. Krivice, ki so zadele slovensko ljudstvo v Julijski Krajini, so strle starčka. Goriški nadškof dr. Fran Sedej je bil rojen v Cerknem na Goriškem 10. oktobra 1854.

Pogreb se je vršil dne 3. decembra. V sprevodu je bilo sedem škofov in veliko število duhovščine iz vse dežele. Zastopane so bile dalje vojaške in fašistične organizacije. 200 fašistov je bilo v črnih srajcah. Šele za fašisti je smelo v sprevod tudi ostalo ljudstvo. Ljudje so poklekali po pločniku, ko so nesli krsto z zadnjim slovenskim škofom mimo njih. Pokojnik bo počival v grobnici na Sv. Gori poleg njegovega prednika kardinala Missije.

VSAK PO SVOJE

Na hudo preizkušnjo je v tej sezoni postavljen marsikak gospodar, ki je nominelna glava in glavni blagajnik družine. Dobil je morda v dar kravato takih barv, da se kregajo z vsem svetom, poleg tega morebiti še par copat, ki so simbol moderne sužnosti, izčrpal je svojo listnico in svoje kredite, pa mora pri tem delati še vesel in srečen obraz.

*

Čudna stvar je ta depresija. Ponekod je resnična potreba in pomanjkanje ali s skrajno varčnostjo omogočena skromna eksistenca. V velikih mestnih trgovinah je gneča, istotako pred gledališči z visoko ali nizko vstopnino; restavracije so zasedene, na cestah je polno avtomobilov. Zdravniki pravijo, da je depresija znižala število bolnikov, zobozdravniki trdijo, da je manj zobobola med ljudmi. Nedavno se je v listu Cleveland Press oglasil še neki pogrebnik z izjavo, da zdaj v času depresije umira manj ljudi. Pa si napravite sliko kaj in kakšna je prav za prav ta depresija!

*

V državi Ohio so za prihodnje leto znatno zvišane pristojbine za avtomobilske licence. Marsikateri avtomobilski skeleton, ki je v rokah lahkomiselnega fantiča dozdaj ogrožal stotera življenja na cesti, bo radi zvišane pristojbine moral ostati doma za plotom. To bo vsaj ena dobra stran zvišanega davka.

*

Prihodnja narodna konvencija republikanske stranke se bo vršila v Chicagu. Skušali so jo dobiti v Detroit, pa niso mogli zbrati dovolj denarja v to svrho. Detroit je s to konvencijo nekaj izgubil, toda ne dosti. Več je izgubila mokra Canada onstran reke.

*

Med nami navadnimi ljudmi žive na tem planetu tudi eksemplarji, ki so, z vzrokom ali brez vzroka, neprestano jezni na ves svet in ki vedno plavajo v jesihu. Ni jim zameriti, ker so pač pod tako nesrečno zvezdo rojeni. Nikakor pa ni lepo, če od nas vseh zahtevajo, da naj se njim na ljubo hranimo s samim jesihom in čemeriko.

*

V Kansasu je neka sladka devojka ustrelila svojega zaročenca, ker ni maral za njenega pekinške pasme psa. To je na en način boljše, kot da bi ga bila poročila, ker ga je rešila pasjega življenja.

*

Nekateri vremenoslovci pravijo, da bo letos izredno huda zima, kar sklepajo iz dejstva, da imajo različni politični kandidati zelo debelo kožo.

*

Ženske srednjih slojev večkrat trpe na navadni nervoznosti, medtem ko si bogate dame lahko privoščijo psychoneurosis in zdravljenje za isto.

*

Težko je najti kaj bolj žalostnega na svetu, kot je tovarna, na katere vratih je napis "For sale" in stene katere so vse oblepljene s slikami v novembru poraženih kandidatov.

*

Pravijo, da bodo na dan 16. januarja zaprte vse butlegarske beznice, da se na ta način dostojno proslavi rojstni dan prohibicije, ki je prinesla de-

(Dalje na 2. strani)

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane $1.50, za inozemstvo $2.

OFFICIAL ORGAN
of the
SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members $0.72 per year; non-members $1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:
NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VII. 83 NO. 51

Božična darila

Darila so izraz prijateljstva, nekaj, kar naj darovalca obdrži v prijetnem spominu pri obdarovancu. Pravo darilo ni nič obveznega, ne zahteva nikake protiobveznosti in navadno ni pričakovano. Kadar se darilo oddalji od te prvotne smernice, postane tradicija ali obveznost in izgubi svoj pravi sijaj.

Božična darila v tej deželi so v splošnem postala žrtev komercijalizma, zato ne povzročajo radosti, kot bi jo morala, ampak obveznosti, zadrege, razočaranja, jezo in skrbi. Kdor je prejel darilo, se čuti obvezanega enake ali večje vrednosti darilo vrniti. Edino otroci so menda božičnih daril resnično veseli, ker ne čutijo zanje nikakih obveznosti: zato naj bi jih bili v največji meri deležni.

Naravnost čudovito je, kaj vse se prodaja in kupuje za božična darila. Kupujejo pač ljudje brez prakse v dotični stroki, zato gredo v denar najbolj nemogoče reči, predmeti, ki jih v drugih sezonah ni bilo mogoče prodati niti za polovično ceno. Okusi posameznikov so z božičnimi darili postavljeni na najtežje preizkušnje. Sezonske šale o božičnih ovratnicah in cigarah niso brez podlage. S stališča trgovin so taki nakupi daril za odrasle sicer dobra stvar, od prvotnega pomena daril med prijatelji pa je vse to bolj oddaljeno kot je ekvator od severnega tečaja.

Obžalovanja vredno je, da ne more vsak, ki to ve in čuti, svetu na glas povedati, da neče biti suženj tradicije. Rad ali nerad mora slediti procesiji. Vsak se mora pač prilagoditi razmeram, kakoršne so, vsaj v svoji najbližji okolici.

Seveda, kogar veseli ali kdor se ne more drugače izmazati, naj sledi tradiciji božičnih daril. Tolaži naj ga zavest, da je po svojih močeh pomagal k oživljenju trgovine, kar dosti pomeni, in pa da je v resnici osrečil vsaj otroke, katere je obdaroval.

Tisti pa, ki ne verujemo v običajna božična darila za odrasle, obdarujmo tiste naše prijatelje, s katerimi prihajamo v dotiko, s pravim in odkritosrčnim prijateljstvom. Mislimo dobro o njih, govorimo dobro o njih, dokler nimamo tehtnega vzroka, ki bi nas od tega odvračal, pokažimo jim naše prijateljstvo s pozdravom, prijazno besedo in jasnim obrazom, kadar se srečamo, in če se pojavi prilika, da moremo braniti njih karakter in poštene namene, pokažimo se možake! Tistim pa, katerim zaradi oddaljenosti ne moremo osebno pokazati našega prijateljstva, sporočimo z drobno kartico, da je naš spomin nanje svež in lep, kot so božični venci.

Prav bi bilo, da se pri deljenju božičnih daril spomnimo tudi J. S. K. Jednote s tem, da ji za odrasli ali mladinski oddelek pridobimo enega ali več novih članov. Če to ni mogoče, storimo, kar je v naših močeh, da obdržimo v vrstah članstva JSKJ tiste člane, katerim radi slabih delavskih razmer preti nevarnost suspendiranja in črtanja. Ako jim omogočimo, da ostanejo člani organizacije, katero so pomagali graditi in katero ljubijo, kot jo ljubimo mi, bo to najlepše božično darilo za prizadete naše sobrate in sosestre in za J. S. K. Jednoto.

SEZONSKA VOŠČILA

Osobje v glavnem tajništvu želi in vošči vsem glavnim odbornikom in odbornici, uredništvu in upravništvu Nove Dobe, krajevnim uradnikom in uradnicam in vsem članom in članicam Jugoslovanske Katoliške Jednote vesele božične praznike in srečno Novo leto.

Anton Zbašnik, glavni tajnik.

* * *

Vesele božične praznike in bolj srečno in zadovoljno novo leto, kot je bilo to, ki se zdaj poslavlja, želim glavnim odbornikom in odbornici, vsem društvenim uradnikom in uradnicam in vsemu članstvu odraslega in mladinskega oddelka J. S. K. Jednote.

Louis Champa, glavni blagajnik.

* * *

Vsem kolegom glavnim uradnikom in celokupnemu članstvu J. S. K. Jednote voščim tem potom vesele božične praznike in vso srečo v novem letu 1932.

John Movern, prvi glavni nadzornik.

* * *

Prav vesele božične praznike ter srečno in zadovoljno novo leto želim vsem glavnim odbornikom in odbornici, vsem odbornikom in odbornicam krajevnih društev in vsemu članstvu J. S. K. Jednote. Naši vzorni podporni organizaciji pa želim, da bi v prihodnjem letu rastla in napredovala, kot še nikoli prej tekom svojega obstanka.

John Balkovec, tretji gl. nadzornik.

* * *

Vsemu članstvu J. S. K. Jednote izražam tem potom odkritosrčna sezonska voščila!

Dr. F. J. Arch, vrhovni zdravnik.

IZ URADA GL. TAJNIKA

Društvo Zvon, št. 70 J. S. K. Jednote v Chicagu je poslalo dolgovane asesmente, zato je tem potom suspendacija istega uradno ukinjena.

ANTON ZBAŠNIK,
glavni tajnik JSKJ.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

ficit zvezni blagajni, butlegarjem pa blagostanje.

*

Vsak praznik in vsaka sezona ima svoje izbrane simbole. Božični simboli so, n. pr. orehi, lešniki, sani in sneg, smrečice, mah, z v e z d e, poinsetije itd. Okoli vsakega teh simbolov se v eni ali drugi obliki ovijajo venci narodne poezije, ki so lepi prav vsled tega, ker so naši, dasi niso v vseh ozirih božični. Ta-le od orehov je še dosti sezonska:

"Deci zažare očesa:
Santa Claus orehe stresa.
Polni žepi so orehov,
hiša polna srečnih smehov."

Narodna popevka o lešnikih pa je že bolj razposajena:

"Bod' moja, bod' moja, bom lešnikov dal,
boš tiste potolkla, bom drugih nabral . . ."

Tisto o smrečici so menda zložili mladi fantje, ki so nameravali barko voziti:

"Sekaj, sekaj smrečico,
da boš delal barčico."

Pesnik Župančič pa opisuje smreko kot nevesto:

"Kot nevesto z girlandami belimi
opletel je smreko srobot,
glej, s svati priklanja veselimi
okorni se bor ji nasprot.
Na vrhu kaline pa kos sedi
in poje tako, tako žvrgoli:
Kdor devojko ima,
naj se z njo zavozla,
Kdor je nima, naj žalosten kima.
Trebeljak si mi, bor,
neokreten si štor,
iz dalja le ljubiš in snubiš;
skoči k nji pa privij
jo na prsi široke šumeče —
ej, tepec, kdor more, pa neče!"

Nekoliko zimske idile nam podaja pesnik Silvin Sardenko:

"Bela veja, črni vran,
jasno vreme, mrzel dan!
Mož se pelje na saneh,
v žepu novce,
v licih smeh. . ."

Zvezd je mnogo in o zvezdah je mnogo popevk. Ena Župančičevih se glasi:

"Kvišku plava moje hrepenenje
čredi polnoči;
zvezda zlata seva na lazurju,
zvezda ta si ti.
Ne uslišiš me, ne padi k meni!
moja mlada moč
naj razvije, naj razmahne krila,
naj premaga noč!"

Pomenljiva je tudi ona Kettejeva:

"Sreča tvoja šla je, šla
in ne vrne se,
kakor zvezda vrh neba,
ko utrne se.
Ti je v jasni visočini
več ne pričakuj,
tvoji, srce, so spomini,
in miruj, miruj!"

Mah omenja Župančičeva pesem o pomladi, ki se pričenja:

"Po stranskih potih,
po tihem mahu,
skrivaj, ko v strahu,
prišla je pomlad."

(Ej, da bi le kaj kmalu prišla!) O božični cvetlici poinsetiji ne vem nobene pesmi, ker je doma "med rožami, ki ne rasto pri nas." Zato si jo oglejte na sliki pod to kolono. Samo živo rdeče barve nima; tisto si pa lahko predstavite v rdečelični čaši vtelešenih ohijskih ali californijskih solnčnih žarkov. Na zdravje in — vesele praznike!

A. J. T.

A. J. Terbovec:

BOŽIČNE KARTICE

Navada pošiljanja božičnih kartic je v tej deželi zelo razširjena. Nekaterim se zdi ta običaj brez smisla in pomena, meni pa ugaja, ker mi nudi priliko dokazati mnogim oddaljenim prijateljem, da je spomin nanje varno spravljen v tistem gorkem kotičku srca, kjer so spravljeni lepi božični spomini iz otroških let. Med letom se človek navadno le tako mimogrede včasi spomni na te oddaljene prijatelje; pisariti jim ne vtegne in pravzaprav tudi ne bi vedel kaj.

Ko v božični sezoni pogledam v zakladnico lepih spominov, se mi zdi, kot bi se zazrl v nočno nebo: čim dalje gledaš, tem več zvezd se vžiga! Te zvezde so odkritosrčni prijatelji, ki so mi bili nesebično dobri in naklonjeni morda že pred mnogimi leti.

Pa si določim nekaj večerov ali par predbožičnih nedelj, da zberem naslove in napišem kartice tem mojim prijateljem. To ni baš majhno delo, kajti v teku let sem prepotoval 33 držav naše Unije, in v marsikatero državo je treba poslati pol ducata, ducat ali tudi več božičnih pozdravov. Marsikak naslov je seveda treba izpustiti; morda se je lastnik istega preselil v drugo mesto ali državo, morda je odšel v tiste neznane kraje, kjer ga U. S. pošta pri vsej svoji točnosti in razsežnosti več ne doseže. Mesta teh zavzamejo novi, saj se sezona za pridobivanje prijateljev še ni k o n č a l a, zakar sem dobri usodi iz srca hvaležen.

Božične kartice pošiljam le tistim, katere poznam ali smatram za resnične prijatelje. Po mojih nazorih tudi ni greh poslati tako kartico kakšnemu nedoseženemu idealu prejšnih dni.

Na božičnih karticah so različne slike: zasnežena pokrajina, Santa Claus s svojimi sanmi, v katere so vpreženi severni jeleni, venec božjega drevca (holly) ali omelja (mistletoe), cvet p o i n s e t i j e (poinsettia), znane božične cvetlice, katere cvetni venec sliči veliki žarno rdeči zvezdi, itd. To so znani božični simboli in jaz se ne kapriciram niti na enega niti na drugega. Glavno je, kdo mi pošilja božično kartico, ne pa slika na nji. Od sovražnikov ali od oseb, ki so mi bile v življenju v nesrečo, ne pričakujem božičnih voščil, in če bi jih dobil, smatral bi jih za norčevanje ali izzivanje.

Kljub temu, da zame ni važno kaj je na božični kartici naslikano, ampak kdo mi jo pošilja, imajo zame nekak poseben čar božične rože poinsetije. Kadar vidim to žarno rdečo cvetko na božični kartici ali v razstavnem oknu cvetličarja, mi zaplešejo v spominu besede našega pesnika, ki se glase nekako podobno: "Draga, kaj je strah? Kaj je greh in smrt? Jaz jih ne poznam! Jaz poznam le svojo srečo in ljubezen svojo v duši in velike, sladke rože pred seboj . . ."

To je v zvezi z neznatno, toda ljubko dogodbico, ki sem jo pred leti doživel na mojem dragem, nepozabnem zapadu. Morda je bilo v Washingtonu, morda je bilo v Oregonu, morda je bilo v Californiji; saj ni treba, da bi vedeli tako natančno.

Na mojih trgovskih potovanjih sem se bil seznanil s prijazno in gostoljubno slovensko družino v mali slovenski naselbini tam na vedno zeleni pacifični obali. Kadarkoli po tem prvem srečanju me je zanesla pot v dotično mestece, moral sem biti vsaj par dni gost omenjene družine, sicer bi bila zamera. In rad sem se oglasil tam, saj so me vedno sprejeli prijazno, skoro kot člana družine, ter so me obsipali z naklonjenostjo, katere ne bom mogel povrniti. Razume se, da sem se, kot drugih dobrih prijateljev, tudi te družine vsako leto spomnil z božično kartico, saj po pravici rečeno, je bilo to dovolj malo od moje strani.

Nekoč so razmere tako nanesle, da me skoro tri leta ni bilo v dotično naselbino. Po tem dolgem presledku sem prišel tja baš par dni pred Novim letom. Moj prvi obisk je seveda veljal prej omenjeni prijateljski družini, kjer sem bil prav tako ali pa še bolj prisrčno sprejet kot običajno. Skoro nič se ni bilo izpremenilo od mojega prejšnega poseta; le otroci so nekoliko odrasli in najstarejša hčerka Rose se je bila iz prejšne živahne šolarice razvila v prelestno in koketno rožo, ki je bila vredna vrstnica svojim vrtnim sestram pacifične obali. Pohajala je višje šole v nekem večjem mestu, a takrat se je ravno mudila doma na božičnih počitnicah.

Z m o j i m i trgovskimi posli sem bil v mali naselbini kmalu gotov, zato sem se rad odzval povabilu na domačo veselico, katero so rojaki priredili na Silvestrov večer v najbolj prostorni slovenski hiši dotičnega mesteca. Razume se, da se je te domače z a b a v e udeležila "korporativno" vsa tamkajšna slovenska kolonija, vštevši seveda tudi družino mojih gostiteljev. V takih malih naselbinah so se včasi vsi rojaki smatrali nekako za eno samo veliko družino. Take domače zabave, kjer ni nobenega oficijelnega programa in nobenih oficijelnih govoranc, kjer se dobra volja in zabava razvija po mili volji udeležencev, so meni vedno najbolj ugajale, zato sem z drugimi vred v razigranem razpoloženju zaključil staro in pričel novo leto.

Ko so se pomirile novoletne čestitke in se je polegel žvenket rdečeličnih čaš, so se starejši možje in žene zatopili v resne pogovore "po odsekih," mlajši svet pa je v eni sosednih sob aranžiral neko šaljivo igro. Saj veste, kako je v tistih igrah: igra se tako dolgo, da vsak udeleženec napravi kak "prestopek," pa mora za kazen v skupno blagajno prispevati kakoršenkoli predmet. Jaz sem svojo kazen plačal z neporabljeno božično razglednico, na kateri je žarel velik cvet poinsetije, ki sem jo našel v svoji listnici. Te predmete je potem treba odkupiti po različnih cenah, katere določajo posamezni vprašanci, ne da bi vedeli, komu spada predmet, katerega drži dražbenik v roki ali pod klobukom. Tako mora eden peti, drugi plesati, tretji popiti čašo pijače, četrti iti na vrt po salate, peti se na glavo postaviti itd. No, pa saj ste že vsi videli take igre in veste, kako gre ta reč. Glavno je, da je dovolj smeha in zabave.

Moja božična kartica dolgo ni prišla na dražbo. Sploh mislim, da je bila glede nje dogovorjena zarota, zaradi katere se pa nisem takrat niti nikdar pozneje jezil. Sodnik je namreč odločil, da mora lastnik dotičnega predmeta za odkupnino poljubiti Rose, brhko hčerko mojega gostitelja. Malo sem na svetu še prejel ukazov, katere bi bil tako rad ubogal, in tudi deklica ni bila videti nevoljna, dasi je zardela kot cvet božične poinsetije. Sledilo je seveda vriskanje in ploskanje, jaz pa sem izjavil, da mi je žal, ker nimam vsaj sto razglednic v peharju, če bi mi bilo dano jih po taki ceni odkupovati . . .

V zgodnjih jutranjih urah se je začela vesela družba razhajati. Noč je bila svetla in skoro pomladno mehka, kar je mogoče le na divni pacifični obali, kjer ne poznajo zime, ko sem z mojimi gostitelji stopal proti "domu" na drugem koncu mestecą. Iz vrtičev je lahen vetrič prinašal vonjave rožmarina in vijolic. Rosie se ni posebno mudilo, zato sva pač nekoliko zaostala za ostalo družbo. V taki noči, po taki zabavi in v taki družbi ni nikogar strah!

"Malo sem jezna nate, veš," se naenkrat oglasi Rose, "očetu vsako leto pošlješ lepo božično kartico, meni pa nisi še nobene poslal. Posebno zadnja je bila lepa, z veliko žarnordečo poinsetijo. Dobil jo je sicer šele par dni po Božiču, toda bil jo je vendar zelo vesel. Meni pa se je nekoliko za malo zdelo."

"Najlepša žarnordeča poinsetija je vzcvetela vendar na tvojem obrazu pred par urami, ko sem tisto božično kartico odkupil," odvrnem jaz. "Lepše ne naslika noben umetnik in ne vzgoji noben vrtnar!"

"Porednež, zdaj se pa še norčuješ!" se namrdne deklica. "Ampak, da bo mir in da ostaneva prijatelja, daj mi tisto odkupljeno božično kartico, jo bom spravila za spomin!"

"Tudi jaz bi jo rad spravil za spomin," ji ugovarjam, "toda naj bo, tu jo imaš, toda spodobi se, da jo odkupiš na način kot sem jo odkupil jaz!"

"Nak, tistega pa ne, ne zdaj," se zasmeje deklica in spravi kartico v svojo ročno torbico. "Jaz hodim še v šolo in bom še dolgo hodila. Kadar postanem učena odvetnica, kar nameravam postati, takrat, če še ne boš pozabil 'poinsetije' na pacifični obali, ti bom sporočila s to ali podobno kartico, da lahko prideš in zahtevaš odkupnino. Vedi, kadar dobiš kartico poinsetije, da takrat [illegible] poinsetija na pacifični [illegible]

Nekaj let potem so [illegible] jale ljubke kartice s [illegible] obali, krasile so jih [illegible] ne cvetlice, toda na [illegible] bilo poinsetije. Pozn[illegible] vsled razmer potovanje [illegible] let prekinil in po [illegible] kratnih selitvah so [illegible] tice od dražestne [illegible] na pacifični obali izo[illegible] smo na njenega očeta [illegible] šta vrnila z označbo [illegible] slovnika ni več tam.

Od takrat je preteklo [illegible] let, ne da bi bil kaj [illegible] "poinsetiji" na pacifič[illegible] Najbrže je že postala [illegible] odvetnica in je v resni[illegible] nih poslih pozabila na [illegible] znatni dogodek Silve[illegible] večera.

Tudi jaz se te ma[illegible] prijetnosti spomnim [illegible] kdaj tekom leta. Toda [illegible] de božična sezona in [illegible] žnjo deževati božične [illegible] takrat tisti daljni lep [illegible] ček zopet oživi. Ra[illegible] božične kartice, ki mi [illegible] ljajo moji prijatelji, [illegible] ra na to, kako so [illegible] Vsaka posebej me spo[illegible] klonjenosti mojih številn[illegible] jateljev in lepih časov [illegible] sem preživel v njih dru[illegible] sedaj pa sem še vedno [illegible] čakal božične kartice [illegible] poinsetije, ki bi me v[illegible] odkupnino k "poinsetiji" [illegible] cifično obal.

Jugoslovanska Kat. Jednota
Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: PAUL BARTEL, 901 Adams Ave., Waukegan, Ill.
Podpredsednica: ROSE SVETICH, Box 1395, Ely, Minn.
Tajnik: ANTON ZBAŠNIK, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, 416 East Camp St., Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
1. nadzornik: JOHN MOVERN, 412—12th Ave. E., Duluth, Minn.
2. nadzornik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.
3. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.
4. nadzornik: WILLIAM B. LAURICH, 1900 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Porotni odbor:

Predsednik: JOSEPH PLAUTZ, 432—7th St., Calumet, Mich.
1. porotnik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
2. porotnik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in članic spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani in članicami.

IZ URADA GLAVNEGA PREDSEDNIKA

Članstvo J. S. K. Jednote gotovo pričakuje od moje obširnega odgovora na "maščevalni dopis" sobrata Zvonka Novaka, ki je bil priobčen v Novi Dobi z dne 16. decembra.

Radi tega kratko izjavljam tem potom, da sem prevečkrat žen z uradnimi posli Jednote, da bi odgovarjal osebi brez taktike, glede katere je slovenski javnosti v Zedinjenih drž[illegible] znano, da je bila že s svojim "prepričanjem" na razpolagi [illegible] nizacijam ali skupinam zelo različnih smernic in načel.

Z omenjenim sobratom so imele sitnosti že druge slov[illegible] organizacije in so obračunale z njim. Zdaj se je lotil še J[illegible] Jednote in njenih glavnih odbornikov in uradnikov.

Da ni dobil službe glavnega tajnika, za katero je tak[illegible] nižno prosil, je moja krivda le v toliko, da nisem glasoval [illegible] K temu naj pripomnim, da ne bi nikdar glasoval zanj, če [illegible] zaprosil za najnižji urad pri najmanjšem društvu naše Jednote.

Koliko so njemu koristi J. S. K. Jednote pri srcu, o tem [illegible] svoje mnenje, ki ni brez podlage. Pravila so mu postala [illegible] šele tedaj, ko ni dobil tajniškega mesta, za katerega je [illegible] radi tega zdaj zahteva, naj resigniram kot glavni predsed[illegible] Malenkostna očitanja in izzivanja malenkostnih ljudi po [illegible] ignoriram; to bom storil tudi v tem slučaju. Porabil bo[illegible] moj prosti čas za koristi J. S. K. Jednote, kot sem ga po[illegible] že tekom zadnjih dveh desetletij, ko o Zvonku še ni [illegible] duha niti sluha v naši "matici."

Zanimivo pa bi bilo in želel bi čitati Zvonkovo poročilo [illegible] govih uspehih v agitaciji napram našim "maticam" [illegible] Wyomingu! Tudi bi bilo zanimivo, če bi še enkrat potr[illegible] bi bil prostovoljno prepustil svoje mesto bivšemu nam[illegible] če bi bil on izvoljen glavnim tajnikom na izredni seji gl[illegible] odbora v Chicagu. Ako to še enkrat zatrdi, mu bo mor[illegible] verjel!

Paul Bartel, glavni predsed[illegible]

New Era ENGLISH SECTION OF Official Organ of the South Slavonic Catholic Union. Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought.

CHRISTMAS IS HERE

There are many legends about the Christmas tree. The Germans, from whom the custom of lighting trees was taken, say that an individual, one Christmas Eve, put a number of small, lighted candles on a fir tree, saying as he did so: "This tree is a symbol of the Christmas sky in which the stars are shining—it is a Christmas tree."

We all remember dear old Santa Claus in our childhood days. The great anticipation on Christmas Eve as to what kind of presents Santa would leave us. What joy we experienced on Christmas morning, when we hurried to see what was in our stockings.

Santa Claus came from Holland, where he is called St. Nicholas. The French children put out their shoes, instead of stockings, to have them filled with candy; their presents are not given until New Year Day. Among the Slovenes the custom is to put out a regular soup dish and find in the next morning filled with candy, nuts and other delicacies along with the gifts.

What a shock was experienced when we found out there was no Santa Claus. Some thought it smart and clever to find out at an early age just who Santa really was. But some of us, no doubt, look upon Santa with forlorn eyes, as we think over what joy was in store for us every Christmas.

In turn we want to make other youngsters happy. So we purchase gifts, place them around the Christmas tree, and make believe Santa Claus was the kind benefactor. Our compensation lies in the complete satisfaction of the youngsters who are so pleased with the gifts.

Christmas has other reminders. To us, the English-speaking members of our SSCU, it should mean added effort to do something for our lodge. It, too, can receive a Christmas present; even though it may come one, two, three, or even more months late.

The lodge as a whole is most pleased in the expansion of its roll. Your Christmas present can be in the form of a new member. What if he is enrolled in January, February, March, any other month. Members as a whole will be delighted to know that a new candidate has joined the flock.

The inner satisfaction experienced will more than compensate the time and trouble consumed in enrolling a new candidate. When we buy a gift for someone we anticipate the satisfied expression on the benefactor, as it is presented. When we enroll a new candidate in the lodge we anticipate the satisfied approval of the entire lodge.

Our South Slavonic Catholic Union is a grand fraternal benefit organization. We are proud of its accomplishments. We wish to see it expand in membership and increase in reserve funds. It is up to us to continue the good work started by our senior members.

Some of the members will receive this issue of New Era after Christmas. Some will receive it a day before. It so happens that Christmas falls on Friday, the day that New Era is delivered to the more distant places.

But to all we wish to extend a MERRY CHRISTMAS. May the holiday bring you joy, cheer and happiness.

MERRY CHRISTMAS TO YOU

That is our wish the same old fashioned greeting which carries all the sentiment of this most sacred and glad day of the year.

MERRY CHRISTMAS to every member who has found our South Slavonic Catholic Union that which we desire it to be. MERRY CHRISTMAS TO ALL to one another we sing this wish as Christmas marks the close of the year.

F. J. KRESS,
Chairman National SSCU Athletic Board.

CHRISTMAS DAY

Christmas Day is not to be overlooked by the children. It is a day of happiness for all. It is the aim of every kind person to make someone happy, and not forget the little girl or boy who looked forward to this day with such joy. It is up to the elders to keep them in this happy frame of mind.

People all over the world celebrate this holiday. It is the day of days for feasting, merrymaking, and presenting the ones you love with a little gift to show your regard for them. When the Pilgrims landed in America they did not believe in celebrations of any kind, but thought it evil and a relic of heathenism. But, nowadays, it is a time for happiness, cheerful greetings, and Christmas giving among both rich and poor.

This time of the year is also called an old Roman festival, the "Saturnalia," a season of gay revelry, because the days of the year after growing shorter and shorter turn and become longer. In England during the Middle Ages musicians sang carols from house to house. In the castles a whole tree would be ceremoniously hauled in and lighted with a piece of wood from the year previous.

CHRISTMAS GREETINGS

Cleveland, O.—In behalf of the officers and members of the George Washington Lodge, No. 180 SSCU, I wish each and every member of the South Slavonic Catholic Union a very merry Christmas and a prosperous new year.

Joseph Jaklic Jr., Pres.

INDIAN SHORTS

A Big Party Is Planned for New Year Eve

Chicago, Ill.—The membership drive is still going on. Have you tried to get a new member? If not, then you are not proving true to your tribe, the Seminoles or the Pawnees. And if you are not interested in increasing the membership of the lodge you are only limiting your own pleasure, because it is impossible to run "big" affairs with just a small group present. A few in each group seem to be very active and should receive the backing of the others.

The Indian Lodge plans to have all the members and their friends together at the beginning of the new year. A gigantic party will be held starting on Thursday, Dec. 31, and running well into Jan. 1, 1932. Refreshments, favors and music will be provided in abundance. All members can get you a ticket. They cost 35 cents to members and 50 cents for guests. The social committee promises to spend all the ticket money and probably some of the lodge money to make this party a fitting climax to the end of the first year of our existence.

Another scalp was put into the Indians' war chest when they defeated the Hoynes, 41 to 4, Saturday, Dec. 12, at Howell Neighborhood House. The visitors were able to score only one field goal, the other points being made by free throws. The Indians had things their way from the start, and when their opponents did get the ball the Indian defense proved impregnable.

Do you know these members of the Indian Lodge? Cyclone, a boy standing about five feet and a half tall and having dark brown hair. Kos, alias Western, same height as Cyclone, but heavier built. Koz, alias Westerner, tall, heavy set, dark hair

Edmund Kubik.

The Pittsburgher

Pittsburgh, Pa.—On Dec. 10 the Pittsburgher Lodge, No. 196, SSCU, held its last meeting for the year 1931. The main event of the evening was the election of officers for the coming year. The final election revealed a very select and capable group. Those elected are: President, F. J. Kress (also chairman SSCU National Athletic Board); vice president, Joseph Sprohar; secretary, John Furrar; treasurer, Louis Kompare; recording secretary and publicity manager, Seda Shalamunec; president of the board of trustees, George Shalamunec; first trustee, William Kress; second trustee, Anthony Gorup.

Following the election there was a discussion as to how the lodge could reverse the present lack of co-operative spirit among some members. It is quite trying for a handful of enthusiasts to everlastingly put their efforts to keep up the enthusiasm without more assistance from members who derive the same privileges without any effort on their part.

A few plans have been adopted and we hope for the best results.

Seda Shalamunec, Pub. Mgr.

Apple Sauce

Old Lady: Son, can you direct me to the Peoples Savings Bank?

Boy: Yesum, for a quarter.

Old Lady: Isn't that a mighty high pay, my boy?

Boy: No, ma'am; not for a bank director.

ATHLETIC BOARD OF S. S. C. U.

Chairman: F. J. Kress, 204 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vice chairman: J. L. Zortz, 1657 E. 31st St., Lorain, O.
Joseph Kopler, R. D. 2, Johnstown, Pa.
J. L. Jevitz Jr., 1316 Elizabeth St., Joliet, Ill.
Anton Vessel, 819 W. Birch, Chisholm, Minn.

* * *

Louis M. Kolar, Athletic Commissioner and Editor of English Section, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

BRIEFS

"Food at Low Cost" and "Emergency Nutrition," two pamphlets prepared by the American Child Health Association, 450 Seventh Ave., New York City, are off the press and can be obtained by the public for a nominal price. Pamphlets contain a practical diet outline for the family, with special emphasis on the food needs of children, and suggests what to buy when EVERY cent must be well spent. It also states definite quantities of milk, eggs, cereals—bread, vegetables, fruit, meat—fish, etc., fats, sugar, sweets required, respectively, on liberal and thrift plans for families of 3 or 4 to 10 people.

In a basketball game played in Eveleth, Minn., recently between the Junior Colleges of Ely and Eveleth there were three Graheks on the gymnasium floor. Eveleth had its famous "Goldie" Grahek, while Ely had J. Grahek at forward and another Grahek at Center (as reported by the Eveleth News). The crowd yelled "There goes Grahek," but which one they did not specify.

Mr. Janko N. Rogelj has been re-elected secretary of the Cleveland Sokols for the tenth time. His reputation as one of the outstanding leaders among Slovenes is based partly on his active participation in 14 organizations, a special interest in Slovene youth, and his practical knowledge. Bro. Rogelj is a member of Ilirska Vila, No. 173, SSCU.

Slovene talent was shown to good advantage in the person of Miss Jean Zivoder of Cleveland, O., when she appeared in the "Pony Ballet" dance at the Keith's RKO East End theater, Dec. 19. Although but 10 years of age, she has displayed exceptional ability along such lines, and is scheduled to remain on the program for one week.

American Slav Council of Chicago takes exception to the concerted action by the German press of this country for a revision of the treaties—Versailles, St. Germain and the Young plan. A resolution to that effect has been presented by Senator Shipstead to the Foreign Relations Committee of the U. S. Senate. According to the Slav Council, this resolution advocates not only removing Article 231 pertaining to war guilt, but also advocates a complete revision, notably the frontiers of Jugoslavia, Czechoslovakia, etc. The Slav Council further suggests against meddling in the affairs of Europe, since there are more urgent economic problems confronting the nation needing solution in order to create employment and stabilize business and industry.

Increase the Membership

CLEVELAND SPORTS

Inter-Frat Basketball

No games were scheduled in the Inter-Frat League last week and none are on the bill for Dec. 23.

Inter-Lodge Basketball

Sammy Richter dropped in 4 goals and 3 charity tosses to lead the George Washingtons to a 24 to 12 victory over the Betsy Ross. Jelinek and Floriancic sparkled for the Flagmakers. There will be no games in the Inter-Lodge League on Dec. 24 and 31.

Inter-Lodge "A" Bowling

With their anchorman, "Ox" Kramer, back in the lineup, shelling the maples for a 590 series of 174, 244 and 172, the George Washingtons made short work of the Collinwood Boosters as they took all three games. The Tree Choppers tallied scores of 917, 1025 and 851 to the Boosters' 866, 888 and 800. Opalek and Krainz were a big help, collecting 582 apiece. J. Laurich paced the losers with 570.

Flagmakers Lose Two

After dropping the first two stanzas, the Betsy Ross quintet came back strong and edged the S. Y. M. C. in the next setto. Yerse led the Young Men with 610. Skufca was the Flagmakers' best bet, as he scattered the lumber for a 593 count on 173, 200 and 220.

Inter-Lodge "B" Bowling

The Utopians-Rovers upset the Betsy Ross in two games as they compiled a 2353 series of 816, 706 and 831, against 757, 834 and 683 for a 2274 total. G. Kovitch shot a 512 series to lead the Flagmakers.

Washingtons Easy

The Spartans had an easy time with the George Washingtons as they pounded out a 2350 to 2058 total for a three-game win. Jaklic did well for the G W.'s with a 508 score.

All-Time I. L. Record

Team High Three
George Washingtons 3119.
Team High Single
S. Y. M. C. 1077, Spartans 1077.
Individual High Three
Lindy Kotnik (George Washington) 800.
Individual High Single
J. Milavec (Spartans) 298.

Two of these records have been set in the last three weeks and don't be surprised to read in the next issue of a new record of some kind made, as the Inter-Lodge League is plenty tough this season, and I don't mean maybe.

Weekly Prize

M. Golob crashed a 263 game to win the suit cleaning prize given weekly by the Collinwood Dry Cleaning Co. of 15210 Saranac Rd., who have been backing the Collinwood Boosters bowling team for the last three seasons.

Frank "Samson" Drobnic,
No. 180, SSCU.

Collinwood Boosters Elect

The Collinwood Boosters at their annual meeting elected the following officers for the coming year: J. Laurich, president; Oberstar, vice president; Mrs. Lavrich, secretary; F. Zagar, treasurer; T. Klun, recording secretary; Mrs. Lavrich, R. Agnich and S. Zupancic, trustees.

The Last Word

Huntsville (Ala.) paper carried the following two notices:

"Notice: From this date, I will not be responsible for any debts or obligations made by my wife.—G. A. F."

"Notice: I have not purchased anything for cash or credit since I became Mrs. G. A. F.

Lodge Athletics and Benefits Derived

By Heinie Martin Antoncic, President of Inter-Lodge League

EDITOR'S NOTE: It is not exaggerating to label Mr. Heinie Martin Antoncic an authority on lodge athletics, for his experience in organizing and promoting sports in the Inter-Lodge League of Cleveland has put him in a position to make a specialized study of lodges in relation to athletics. The Inter-Lodge League sponsors baseball, bowling and basketball for boys, while the Inter-Frat League sponsors basketball for girls. Lodge teams representing practically all the JUGOSLAV fraternal organizations are members of the league and include SSCU, SSPZ, SNPJ, KSKJ, SDZ, CFU, and independent organizations like the Sokols, Orels and the Silver Masks. Slovene colony and others in Cleveland are fortunate to have such an energetic young man interested in lodge work, which benefits the younger set primarily. His efforts are of many years duration and each year finds new units added to the fraternal league. In fact, so noticeable were his achievements and so recognized were his attainments on organizing groups for a common benefit that he was appointed superintendent of the St. Clair Bathhouse, a municipal neighborhood center, situated in the heart of the Slovene settlement. Although, he has taken charge of the Bathhouse but a few months, his ideas to serve the people have born fruit, and today finds many of the younger set participating in wholesome recreatings sponsored by the neighborhood center. Mr. Heinie Martin Antoncic is also a member of George Washington lodge, No. 180, SSCU. Until recently he was serving the Cleveland Journal (weekly newspaper for the American Slovenes) in the capacity of sports editor.

Cleveland, O.—Sports in many of our young English-conducted lodges seem to be the predominating factor. There are several reasons for this. First of all, nearly every American has a liking for some particular sport. Quite often many athlete members were born in surroundings where a particular sport prevailed over others. So it happens that we have in our community a craze for baseball, bowling and basketball. Football has not attracted many and consequently we are not as well represented on the gridiron as we are on the ball diamond, bowling alley and basketball court.

We started out by saying that it is the surroundings that govern the choice or selection of a sport. Hence, we find that the athletics in favor with our community are those mentioned above. In view of the fact that these sports are really country-wide, and that they are going to reign for years to come, just as they have for more than a decade, we venture to predict that in the future for a long time to come we will find even a greater interest and demand for sports in lodges.

Lodges and Athletics

With such an outlook, newspapers devoting column upon column; schools and colleges favoring sports more than ever; cities hiring high-priced recreation commissioners; greater demand for playgrounds; radios broadcasting important athletic events; it is obvious that the American youngster, young man and even the old man of the future will never be too busy to look with favor upon sports. All of which leads us to the question, of what use are athletics to lodges? We can answer that by asking, Of what use are athletics in colleges? Do they not arouse the interest and the spirit of even the student body which does not participate in the games? There is, of course, the argument that contests, particularly in colleges, are a source of revenue. But if the SPIRIT or the pep weren't there, it is evident that there would be no revenue. Isn't therefore logical to say that with our present humble beginning in competitive lodge playing the lodges will some day ascend to greater heights in sports than we of the present day are enjoying? Also the lodge which includes athletics along with its other features is going to be the most attractive for the future junior member who may be directly related to the member now playing the game.

Sports an Aid

The introduction of athletics in lodges does not guarantee the stability of the lodge. It does, however, serve as a strong agency in further developing that contact which breeds sociability and ultimately fraternalism in its fullest sense among not merely the players, but "sideline" members, as well as some of the reading public.

Taking indoor ball as an example as conducted by the Inter-Lodge League this past summer has attracted and entertained upward of FORTY THOUSAND PEOPLE during the course of its schedule. Our estimate is based on the following: There were ten clubs, each averaging twenty games for the season, or two hundred games for the entire league. Setting the average attendance at two hundred people per game, brings the total to forty thousand people. Now those who have attended the games this season know that oftentimes there were crowds of fifteen hundred to three thousand taking in only the one game, which makes our grand total of forty thousand a very conservative figure to say the least.

What wonderful opportunities are in store for lodges fostering sports we'll leave for you to decide. Barnum and Bailey and the late Tex Rickard would know how to solve the problem in their business the way to benefit themselves. Lodge workers and supporters have the entire field before them. Some look upon prospective members as they would in looking upon a farm field while riding on a train. Others jump into the "crop," "label it"—and thus another new member is added to the fold.

A STAR HAS STOPPED ABOVE MY HEART

(By Grace Noll Crowell)

A star has stopped above my heart—
I am aware
Of silver dust upon my face,
And through my hair;
I feel the star points lengthening
Along the air.

A star has stopped above my heart,
So blinding, white—
I cannot see, I cannot breathe,
It is so bright!
It blooms, this silver annual,
Each Christmas night.

A star has stopped above my heart—
A flower in flame,
The same star that stood over Him
The night He came.
I turn, the quick tears in my eyes,
And call His name.

HAVE MOVIES A FUTURE?

In 1926 nearly half the population went to the movies. Today less than 25 per cent go. Why? That is what perspiring producers would like to find out. You might think that 30,000,000 movie fans are enough to support the industry. But it is not. Frederick Lonsdale, British playwright, points out: "If 500,000 people see a play it's a howling success. If only 500,000 people see a talkie it's a rank failure."

No, the talkies are not to blame. Indeed, the celluloids made their debut at a critical time for the industry and afforded a temporary revival of interest. Now, however, the novelty has worn off, the money once made on them is no more, and something must be done to revive the lagging industry.

The only thing producers are now sure that public wants is its money back. After seeing many of the so-called comedies it's plain that one thing the screen needs is a good 35-cent laugh. As for the feature presentations, the movie industry seems to be in its infancy. But, as the producers themselves wail, when better movies are made no one will go to see them. A highbrow fan is one who enjoys a movie better when it has a sad ending, but for the masses—which, as one film executive observes, have the mind of a 12-year-old—the old sappy fade-out is demanded.

However, even if better movies are made people will still get flat feet and fallen arches waiting in line for admission. This, to our mind, is one of the things that has turned the public away from the box office. It used to be that a fan could drive almost up to the door of a theater, park his car without risking a policeman's ticket, and take himself and family inside for an evening's entertainment. Today the streets for blocks around the average playhouse are 'verboten." The parking problem has become such that many fans have given up in disgust. They know that if they do not get to the show at the sacrifice of their usual supper hour they will have to wait, and wait, and wait in line. So they don't go at all.

One large Baltimore movie recognizes this problem and has half a dozen attendants at the curb of an evening ready to relieve the fan of his car, park it and return it when he departs. The only other likely solution to this situation is to either dot the cities with many small theaters instead of a few great and gaudy "cinema cathedrals" or henceforth build the large houses in the suburbs, following the hotel trend.

So much for problem No. 1. At the same time it must be admitted that autos and radios have had a share in putting down movie attendance. One keeps the family out of doors and the other at home. Then, too, not a few patrons have become fed up on the music and stage presentation which go with a metropolitan presentation. These stage shows are of the type which killed vaudeville. There is too much sameness and monotony in them. The Chester Hale girls, despite different costuming, seem to do uniform steps. The girls undoubtedly pretty, but their faces are lost on a big stage. Then there are the inevitable adagio dancer, the two soft shoe artists, the soloist and the more or less funny comic. Same old stuff; year in and year out! As for the so-called masters of ceremonies, the less said about them the better. All in all, the movie side show has lost almost as much popularity as the circus. Blase Americans have "seen the show" too many times to be thrilled today; they crave something different.

At any rate one absolutely necessary step is to relieve the industry of excessive overhead. It must be dehydrated of kingly salaries. In the intenseness of their rivalry producers have been on a spending orgy, and now they are paying for it—and how! Granted that the fabulous "weekly" salaries exploited by press agents are paid only during those weeks when a star works, it goes without saying that they are out of all proportion to services rendered. It must be realized that names aren't the drawing cards they were in the beautiful but dumb days of movieland. Not only that, but chaos on the stage results in a score of well qualifie dperformers willing, nay anxious, to take the place of every overpaid screen celebrity.

Yes, the movie industry must adopt a new three R's—Retrench, Reorganize, Reform!

—Pathfinder.

FOREFATHERS' DAY

Forefathers' Day falls on the 21st of December. Every natio has to look back to the remote past to find the story of its early ancestors. The beginning of each is lost in vague legends except the Jewish people.

We know that the ancestors of our United States were the Pilgrim fathers. We know exactly why they came, when they came, and we know the spot on which they first put their foot.

It was on Dec. 21, 1620, that our Pilgrim fathers landed in our country. They did not reach the Hudson River, where they planned to settle, but further north on the coast of Massachusetts. It was a barren looking land, but they decided to make Plymouth their home.

Our United States might not have been settled so soon, but the Pilgrims were treated so badly in England that they decided to make their home in the new land that Columbus discovered. It was during the time of the religious persecution in England. At that time all had to believe as the king, but the Puritans, as they were called, would not change their worship, so they were punished. They were put in prison or heavily fined. Many fled and landed in Holland instead of America.

The Pilgrims were in Holland for 12 years, but they did not want their children to grow up to the Dutch ways. They decided to start for America again. They had a long struggle on the trip over and many died. When they at last landed there were about one hundred left. That was the beginning of our United States.

First Shall Be First

At every bus stop in France is a post with a rack holding numbered cards. A little canopy covers the post to protect the cards against the rain. Before entering the bus you take a numbered card from the rack. When the bus arrives the driver calls out the numbers, 1, 2, 3, 4, etc. The passengers enter the bus in numerical order until the bus is filled, No. 1 having first choice of seats. No one may enter without a card and no one is admitted out of turn. Good suggestion for Americans bus lines.

Helium

The lifting power of helium in a balloon is about 10 per cent less than that of hydrogen. Hydrogen is the lightest of all the known elements; helium is second in respect to lightness.

YOUTHFUL MEMBERS

East Palestine, O.—We are prone to forget, sometimes, the importance of encouraging youthful Slovenes to join the SSCU. The very future of our organization rests on the sturdy shoulders of the youth of today. The acquiring of child members can be called, to a certain extent, a more important task than that of soliciting elders. The men and women of today cannot continue forever the bulwark of the lodge. They must be replaced. The boys and girls of today will be the men and women of tomorrow.

We believe that members who have been brought up from childhood thoroughly drilled in the principles of the organization mean more to it than those who have been accepted after reaching the age of adults. The fullest meaning of the fraternity has been imbedded in their lives. Feeling as they do, they cannot but make the better salesmen and members of their lodge.

Life is measured by a span of years. It is evident that a child has more years of usefulness within him or her than a person who has reached the age of an adult. Boys and girls at the age of 16 can be made very useful members of an organization. Think of the golden years that will follow, each year gaining tremendously in value over the preceding one. Youths of today are diamonds in the rough, ready to be polished into 24-carat members.

It's a wise lodge that invests its time and money for the purpose of interesting the youth of the day in its policies.

Some day that same lodge will have a payday—and all that it ever spent for the above purpose will be repaid, and with plenty of interest.

Joe Golicic,
No. 41, SSCU.

No. 66 Little Bowling League

Joliet, Ill.—The Eagle Furnitures have taken the lead by winning two games from the Hazer Clothiers, while the Hickory Markets have dropped two games to the Clapnicar's Memorials, thereby remaining in second place.

Frank Ramutta of the Hickory Markets dropped 616 pins for the high individual score of the evening by rolling games of 243, 204 and 169. Other high bowlers were E. Ramutta, 209, 241; Kubinski, 211; Pucel, 200, 203; Hazer, 212; Kobe, 220.

League Standings

Team	G	W	L
Eagle Furniture	15	9	6
Hickory Markets	15	8	7
Hazer Clothiers	15	7	8
Slapnicais Memorials	15	6	9

John P. Lunka,
No. 66, SSCU

Ice 8,850 Feet Thick

Greenland, the place where one can go skating, even in the summer, with the assurance that the ice won't break in. There the German Greenland Expedition has measured the ice to be 8,850 feet thick. The only things that can crack ice of that thickness are time, the sun (heat) and dynamite. And that brings us to the method the expedition used in measuring the ice.

They did it by measuring artificial earthquake waves produced in the ice by blasting with dynamite. This method was developed at the Geophysical Institute at Gottingen, Germany. The depth of the ice on the island is said to confirm the belief that Greenland is nothing more or less than a bowl of ice. That is, the island is rimmed by high mountains, while the "bowl" interior is filled and piled high with ice. This was the theory advanced by the late Prof. Alfred Wegener, ill-fated leader of the expedition who perished on the ice last winter.

CHANGE OF ADDRESS

All changes of address on the mailing list should be made to the New Era office, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Some of the members are under the wrong impression that this information should go to Bro. Anton Zbasnik, supreme secretary of the S. S. C. U., at Ely, Minn., and, of course, Bro. Zbasnik has been compelled to re-mail these corrections to this office.

NEWS OF JOLIET

Team Averages 963 Pins Per Game in T. E. League

Our star SS. Peter and Paul team took two out of three games from the Jahneke Bros. Transfer Co. combine by batting 2832 for the series, thus giving us 13 wins and 2 defeats to date. Incidentally, the latest victims are in tie for second place in the Thomas A. Edison Bowling League.

SS. PETER AND PAUL			
Ramutta	171	168	188
Kobe	222	160	192
Kubinski	168	182	204
Hazer	201	199	189
Horwath	186	180	222
Totals	948	889	995

JAHNEKE TRANS. CO.			
Jahneke	141	186	167
Hamilton	160	190	183
Lindberg	170	160	179
Rub	182	219	198
Pauly	151	213	224
Totals	804	968	941

League averages posted on the bulletin board at the Hub Recreation Alleys show our JSKJ No. 66 team averaging 963 per game, with Bro. George Hazer leading the circuit with 203. Sunday, Dec. 27, our championship bowling team will be host to the visiting Lemont All-Stars. Games will start at 2 p. m. on the Alamo Alleys. The locals were defeated at Lemont early in the season.

John L. Jevitz Jr.

Soviet Russia Film

Cleveland, O.—Soviet Russia's latest film epic, "A Jew at War," comes to Cleveland this Thursday, Christmas Eve, for a four-day run at the Metropolitan Theater, Euclid Ave. near E. 55th St.

Fans of the better, artistic moving pictures are looking forward to seeing and hearing this feature. It was shown in New York and Chicago, where the critics praised it as the Soviet "All Quiet on the Western Front." One reviewer went so far as to say that the American talkie is surpassed by this Russian picture of war and revolution, because it is consciously an anti-war production.

To make war appear thoroughly mad and futile the hero is a Jewish soldier in the czarist army, Davidka Gorelik.

Under fire he engages in an almost death grapple with a German. They recognize each other as fellow Jews and realize that they have nothing to fight for. Later the German's life is saved by the Russian Jew, Davidka, amidst scenes that are said by the producers to be as powerfully anti-war as anything that has come out of Hollywood or Germany.

When the story of Davidka shifts to the revolutionary period after the Great War, the director leaves out all scenes of Russia's revolution or civil war, thus keeping the picture to its anti-war theme without casting any slur of bloodshed on that aspect of Russia's recent history.

Seals

The common seal dives several hundred to a thousand feet. The contents of the stomach of a seal captured in the Arctic Ocean a few years ago indicated that the animal had dived to a depth of 3,000 feet.

ARROWHEAD NEWS

Basketball Team Victorious

Ely, Minn.—Members of the Arrowhead Lodge, No. 184, SSCU, held their annual meeting last Dec. 17 at the National Home that proved very interesting. Election of officers took place and they are as follows:

Bro. Koschak, president (unanimously re-elected); Bro. Strukel, our sport bug, vice president; Sister Merhar, treasurer; Sister Kolenz, recording secretary.

After elections a discussion took place that resulted in appointment of certain committees. This ended the meeting, after which bunco, dog, donkey and pinnochle were played. Prizes were won by Lefty Ballas, Mary Pucel and Charles Merhar. Lunch was served at 11 o'clock, in which all participated. The entertainment committee engaged the Happy Singers to render a few songs during recess.

A basketball meeting was held to organize a team in which the following were elected: Bro. Koschak, manager; Rudy Krall, coach. The team is showing up splendidly, having defeated the Business Men by a score of 22 to 14. A schedule will be drawn up. You can depend on our boys to go out and strive for honors in the SSCU race. Come on, Arrowheads, and help boost the team.

At this time we wish to extend a Merry Christmas and a Happy New Year to all members of Arrowhead Lodge and the other units of our South Slavonic Catholic Union.

Matt Bell, Charles Merhar,
Matt Zgonc.

ILLINI STARS BASKETBALL NEWS

Chicago, Ill.—Illini Stars team got together to make it a more successful season in basketball than in 1930-31. All members returned for another season of this winter sport, with one exception—Dave Pintar, our past vice president and star forward. Due to working conditions, Dave was compelled to return to Auburn, his hometown, which is 12 miles from Springfield, capital of Illinois. We are sorry to see him go, and expect his return shortly.

Our manager and star guard, Bill Macak, is back with us, as is his running mate, Joe Marovsek. One of the forward positions will be filled by George Wistain, a fellow over which the girls go "ga ga" over. The other forward job will go to Charles Sunka, formerly with the Morton High School and considered one of the best dribblers in town. Center will go to Joe Mraz.

There are plenty of reserves on the Stars' aggregation. John Zvezich, Joe Tabor and other prospective candidates that may join our flock in the persons of Art Smejkal and Otto Vohac. Stars can look forward to a better season with such an array of players.

Illini Stars have entered the heavyweight tournament in Cicero, composed of some of the best teams in Cook County. The Cicero Herald sponsors this tournament through the co-operation of Cicero officials, from whom the Stadium is procured. One more practice and our lodge team will be out to conquer opposition.

Joe Mraz Jr.,
No. 211, SSCU.

Aluminum Sleeping Car

Pullman is building the first one, all aluminum except wheels, axles, brakes and springs. It will weigh from 25 to 40 per cent, less than a steel car and mounted on standard trucks will ride as easily. Light-running and fast-traveling aluminum coaches may be the passengers cars of the future.

DOPISI

Lorain, O.

Nekak narodni praznik praznuje lorainska naselbina dne 27. decembra, ko prvič nastopi pevsko društvo "Naš Dom." Pod okriljem S. N. Doma in vodstvom Mr. Louisa Šemeta nastopi pevski zbor prvič v koncertu gori omenjenega dne točno ob 7:30 zvečer. Ker je to prvi domači koncert, je naša narodna dolžnost, da se vsi udeležimo, mladina in odrasli, da nam naša lepa slovenska pesem preveje telo in napolni srce; da se uglobimo v besede in dušo s pesniki naših lepih pesmi. Koncert je lepo urejen, da bo lahko ustreženo vsem, ker na vrsti so solospevi, dueti in zbori, moški in ženski ter skupni. Pevci in pevke pričnо o napovedanem času, da kaj lepega ne zamudite in da ostane več časa za prosto zabavo, bodite točni. Da bo tudi onim ustreženo, ki ne sede radi dolgo, so naročeni izvrstni godci, posebno za isti večer; kdo so, ne povem, ker to je tajnost, da vas presenečijo. (Jaz za svojo osebo plesal ne bom, ker se bojim za kurja očesa, in da ne bom preveč drenj delal.)

Kaj pa prijatelji in sosedje iz Clevelanda in okolice in drugih bližnjih mest? Tudi vas želimo videti med nami, da slišite naše vrle pevce in pevke; prepričani ste lahko, da boste zadovoljni z užitkom in postrežbo, ter boste vsi dobrodošli. Sobrata urednika bomo pričakovali zgodaj popoldne, to pa zato, da bo bolj gotovo.

Pevsko društvo "Naš Dom" S. N. Doma sestoji iz 65 rednih pevcev in pevk, ter precejšnega števila podpornih članov. Vzdržuje ga Slovenski Narodni Dom. V področje S. N. Doma spada tudi Slovenska mladinska šola, katere učenci so že pokazali kaj znajo, posebno na Miklavžev dan so se postavili v pesmi "Pomlad prihaja," kako lepe glasove imajo. Lepo so muzicirali s pesmijo "Mi smo muzikantje." Solo, "Ciganska sirota," je lepo zapel Edward Svete. Oba ta odseka poučuje Mr. Louis Šeme. Igri "Mir in ljubezen" in "Miklavž," prirejeni od ostale mladine pod vodstvom Gospodinjskega kluba S. N. D. sta bili tudi dobro vprizorjeni. Bili sta v rokah Mrs. Matilde Strukelj.

Dalje naj še omenim, da je dramatični in čitalniški klub "Lipa" tudi pristopil pod okrilje S.N. Doma pod imenom "Čitalnica S. N. D., za katero se sedaj opremlja lepa soba v trgovinskem prostoru, ki bo v kratkem otvorjena, da si jo lahko ogledate in poslužujete.

Kakor razvidno iz omenjenega poročila, ima S. N. Dom pod svojim okriljem slovensko šolo, pevsko društvo, dramatsko in čitalniško društvo in zabavne prostore za člane; vse to vzdržuje S. N. Dom. Iz tega se razvidi, da naš Dom služi smotru, za katerega je bil zgrajen.

Slovenski Narodni Dom bo imel glavno delniško sejo na večer 9. januarja, na kateri se bodo dala poročila o poslovanju v preteklem letu in volil se bo nov direktorij za 1932. Vsi delničarji prejmejo v kratkem povabila in proxy.

Ob koncu mojega dopisa želim vsemu članstvu J. S. K. Jednote vesel Božič, ter zdravo in zadovoljno Novo leto!

John Kumše.

Cleveland, O.

Članstvu društva Ilirska Vila, št. 173 JSKJ,. naznanjam, da se bodo v bodoče vršile redne društvene seje vsak prvi četrtek v mesecu o polu osmih (7:30) zvečer v običajnih prostorih. Dosedaj je društvo zborovalo vsako prvo nedeljo v mesecu, udeležba pa je bila vsak mesec bolj slaba, posebno v poletnih mesecih. Iz tega razloga je bilo na letni seji sklenjeno, da se bodo, pričenši z januarjem, vršile naše seje vsak prvi četrtek v mesecu. Nedelje marsikdo rad prosto, posebno poletni vročini, ko so na programu pikniki in izleti v naravo. Upam, da se bo v doče članstvo našega d bolj številno udeleževalo. Čim več nas bo na seji, tem bo seja živahna, in v takem položenju se da marsikaj brega ukreniti v korist d in Jednoti.

Naše društvo sicer ni v ima pa to dobro lastnost, d nas ne poznamo na sejah pirov, nevošljivosti in hi ne. Vsi se počutimo kot b in prijatelji in noben nima loga, da bi slabe volje od s seje domov. Upam, da bo štvo tudi v bodoče obdrža svoje dobre lastnosti in z delalo čast Jednoti ter p ljalo dobre nove člane.

K sklepu opozarjam da se bo naša prihodnja vršila v četrtek 7. januar polu osmih zvečer v nav prostorih. Vsi člani so pri vabljeni, da se prve seje udeležijo, če le mogoče. Bratski pozdrav!

Frank Beni
tajnik društva št. 173 J

Joliet

Zdaj se pričenja tista na, tekom katere najbolj no prelivajo kri dobro ščetinci, da nam grešnim ljanom zagotovijo marsik okusno kosilo ali večerjo doče dneve in tedne. se, da baš mi Slovenci pri prilikah ne pozabimo na klobas, krvavih in drug Brez klobas bi kolina ne b ka, kot mora biti po star nih predpisih.

Ker sem že pri klobasah povem storijo, ki mi je po ustnem izročilu. V kraju je kolina velik dru praznik, na katerega se tudi kakšnega oddaljenega rodnika. Pa so pri nek klali ščetince in pri tem je pomagal tudi veseljaški iz sosedne vasi. Ko je bil večer vse delo opravljeno v hiši lepo pospravljeno, mači s stricem vred pose cbilni večerji, katero je p vila gospodinja. Gospod je seveda prinesel več hov" dobrega vinca, ka obilni večerji se prileže primaka. Vsi so se ga ma brali, najbolj pa veseljaški iz sosedne vasi. Prigovar mu, naj ne hodi tisti večer mov, saj postelja za en v bo že dobila. Toda stric trmast in hotel iti še tisti domov. Gospodinja mu je naložila nekaj klobas v vrste, da jih ponese domov žini, nakar so mu vsi skup leli lahko noč. Medpoto so se začeli prepirati vinsk hovi in metati strica po Mož se je sicer vselej kor pobral in pot nadaljeval pri teh neprostovoljnih vadnih vajah je izgubil klobas.

Drugo jutro je prišel po poti vaščan iz ene soseds si, kjer klobas niso pozn je mož ugledal na poti nek stih čudnih zveri, ki so rogove na obeh koncih, jaderno pocedil domov in cal vaščane, češ, da naj tro oborožijo in pobijejo zverine predno pridejo Črna vojska se je hitro oborožena s cepci, kram tikami, vilami in tudi s mi, nakar se je podala naproti. Na označenem so se junaki po vojaško lili na več oddelkov, da dejo čudno zverino od strani. Prvi so stopili strelci, ki so z nekaterim bro pomerjenimi streli razmesarili zverino, ki rogata na obeh koncih. D vojnikom ni preostalo n ga posla, torej so se zgrn li bojišča in ogledovali sarjene zveri. Ko so u pšeno v razstreljenih k so na ves glas hvalili je zverine prvi ugledal

(Dalje na 5. strani)

DOPISI

(Nadaljevanje iz 4. strani)

ne opozoril na nevarnost, da so jih prestregli in uničili še na poti. Po njih mnenju bi se bilo iz teh "jajčec" izleglo toliko zverin, da bi bile lahko požrle vse, kar je živega v vasi . . .

Vesele božnične praznike in mnogo sreče v novem letu vsem čitateljem tega lista!

Frank Pirc.

Denver, Colo.

Tem potom naznanjam članom društva sv. Jožefa, št. 21 JSKJ, da je bil za prihodnje leto izvoljen sledeči odbor: Adolph Anziček, predsednik; Frank Okoren, podpredsednik; John Schutte, tajnik in organizator; Joseph Ponikvar, zapisnikar; Anton Marinšek, blagajnik; Karol Skulj, Ignac Vesel in Joseph Erjavec, nadzorniki. Društveni zdravnik je dr. Atlas na 4671 Gilpin St. Seje se vršijo vsak drugi četrtek v mesecu ob 7. uri zvečer v Domu slovenskih društev.

Vse člane prosim, naj skrbijo, da bodo imeli plačane asesmente do 25. vsaki mesec. Kdor ne bo plačal pravočasno, bo suspendiran. Iz društvene blagajne se ne sme zakladati asesment za nikogar; tako je bilo sklenjeno na seji 10. decembra. Tajnik pa tudi nima s čim zakladati iz svojega žepa. Skrbimo, da v novem letu ne bo treba nikogar suspendirati. Zdaj ne bo nihče imel izgovora, da je pozabil plačati, ker vsak je dobil jednotin stenski koledar, na katerem je zelo vidno označeno, kdaj je zadnji čas za plačanje asesmenta. Ako še kateri članov nima koledarja, naj se zglasi pri tajniku pa ga bo dobil. Koledarji za prihodnje leto so zelo praktični in tudi agitatoričnega pomena za Jednoto. Upam, da bo glavni odbor tudi za v bodoče kaj sličnega naročil. — Bratje in sestre, na delo za večje društvo št. 21 in za večjo J. S. K. Jednoto!

John Schutte,
tajnik društva št. 21 JSKJ.

Diamondville, Wyo.

Vsem članom in članicam našega društva, vsem glavnim odbornikom in vsemu članstvu J. S. K. Jednote želim vesele božične praznike in vso srečo v letu 1932.

Anton Tratnik,
tajnik društva št. 27 JSKJ.

Ely, Minn.

V Novi Dobi št. 46 je bil dopis, kot da poročevalec iz Ely, Minn., ni pisal resnice o pogrebu pokojnega Pishlerja v N. D. št. 42. Dopisovalka ni bila o vsej stvari dovolj poučena, pa je je tako razumelo ali domnevalo . . .

Elyški poročevalec je poročal povsem čisto resnico. Kajti pennsylvanski memorandum, ki je bil v N. D. št. 37, ta ga je spravil na bolniško posteljo, nakar je podlegel zaradi žolčne bolezni in vsled tega se ni mogel sam zagovarjati. Tu prosim vse, pustite ime mojega dobrega pokojnega soproga vsaj po smrti v miru.

Angela Pishler.

Gowanda, N. Y.

Slovence v tukajšni okolici obveščam, da se bo vršila v tukajšnem S. N. Domu velika slavnost na dan 2. januarja 1932. Na ta dan bomo namreč obhajali petletnico, odkar so se prvič odprla vrata tega Doma. Bilo je pet let težkega dela, katerega se tukajšni rojaki niso ustrašili. Složno so delali tudi takrat, kadar je kateri skušal kaj rovariti proti S. N. Domu. Uspeh je tukaj, kajti Dom je plačan že dve leti in je last tukajšnih Slovencev.

Pet let je sicer kratka doba v življenju človeka na tem pusklastem svetu, toda tudi v tem kratkem času lahko človek mnogo vidi in sliši, če hoče. Slovenski narod je tu v svoji novi domovini zgradil več kot 100 svojih Narodnih domov in dvoran, kar lahko cenimo več kot milijon dolarjev. Po mojem mnenju je to ogromna svota, če vpoštevamo, koliko nas živi v tej deželi in kako smo raztreseni. V teh naših Domovih se sliši slovenska pesem in govorica, vršijo se seje podpornih društev, goji se dramatika, itd. Sploh služijo ti Domovi narodu v gospodarskem, političnem, družabnem, duševnem in drugih ozirih.

Mi mnogokrat pozabimo, kako smo srečni, da mi tukaj v takozvani tujini lahko nemoteno gojimo našo slovensko govorico, da se nemoteno razlega naša slovenska pesem, da se lahko nemoteno zbiramo v naših slovenskih podpornih in kulturnih društvih. Naši bratje na Goriškem, v Istri in celo v delu bivše Kranjske tega ne morejo. Tudi oni so imeli svoje Domove, imeli so svoja društva, imeli so cvetočo kulturo, toda usoda je vrgla te kraje pod tujčevo peto, ki je uničil vse duševno življenje naših tamkajšnih nesrečnih bratov. Še jezik hoče prebivalstvu zatreti in imena izpreminja, da bi ne kazala, da so slovenska. Taka je slika Mussolinijeve civilizacije. Ej, kako bi bili naši zasužnjeni bratje srečni, če bi imeli na svoji rojstni grudi, ki je bila last njihovih dedov dolga stoletja, toliko duševne svobode, kot jo imamo mi tukaj v tej deželi, kamor smo prišli kot priseljenci!

Pa da pridem zopet nazaj k prireditvi dne 2. januarja. Med drugim bo na programu vprizoritev zanimive igre "Podvrženo pismo." V tej igri nastopa pet oseb. Dejanje se vrši v starem kraju in ena glavnih oseb je Minka, ki je tako zaljubljena v kajžarjevega sina Ivana, da skoro ne more živeti brez njega. Fant pride pod okno in deklica mu pripenja rožmarin. Zaljubljeno Minko bo predstavljala Frances Zevnik. Igre ne bom opisoval v podrobnostih, rečem le toliko, da bo lahko žal vsakemu, ki je ne bo videl. Marsikateremu se bodo vzbudili spomini na lepa mladeniška in dekliška leta, na vasovanja, itd.*

Imeli bomo tudi domačega govornika, deklamacije, petje, itd. Še Kranjčičev Jurij pride morda takrat med nas. Vsi rojaki v tukajšni okolici so torej vljudno vabljeni, da posetijo prireditev petletnice našega S. N. Doma. Vstopnina je samo 50 centov za moške in 25 centov za ženske. Na veselo svidenje v S. N. Domu v Gowandi 2. januarja ob sedmih zvečer!

J. Matekovich.

Bridgeville, Pa.

Pred par dnevi me je pot prinesla tudi v naselbino Bridgeville, kjer sem hotel obiskati več mojih starih prijateljev. Prišel sem tudi v tukajšni Slovenski dom, kjer sem našel več znancev, ki so se zabvali z igranjem kart. Izvedel sem več novic, a najbolj me je presenetila novica, da je sinček Mr. in Mrs. Rud. Pleteršek takoj po porodu v bolnici v Pittsburghu umrl. Še meni je bilo težko, kako težko je moralo biti šele prijatelju Pleteršeku in njegovi soprogi. Žal, da so naravne sile močnejše od naših moči in zmožnosti in se je pač treba vdati v usodo. Dovoljeno pa mi bodi izreči Mr. in Mrs. Pleteršek o priliki težke izgube moje iskreno sožalje.

A. Zidanšek.

Detroit, Mich.

Tem potom apeliram na članstvo društva Triglav, št. 144 JSKJ, da gotovo plača svoje asesmente pred 25. decembrom. Mislim, da ni treba na dolgo in široko pisati o težkočah, ki sem jih imel in ki jih še imam pri opravljanju tajniškega posla pri našem društvu. Prosim vse člane, da mi gredo na roke in mi moje delo olajšajo. Posebno zdaj v decembru je važno, da je asesment pravočasno zbran in na glavni urad odposlan in da mi bo mogoče vse v pravi red spraviti za prihodnje poslovno leto. Resno pa opozarjam vse, da kdor ne bo imel plačanega asesmenta do 25. v mesecu, bo suspendiran. Druzega izhoda ne bo in naj se nihče ne čuti užaljenega. Priporočam članom, da me v bodočem letu "držijo busy," to je, da mi bo treba na vsaki seji napisati vsaj 10 pristopnih listin. Pri tem si pa lahko mislite: naj dela, saj je plačan! — Vesele božične praznike in mnogo sreče v novem letu vsem!

Peter Klobučar,
tajnik društva št. 144 JSKJ,
13511 Riopelle St.

White Valley, Pa.

Bližamo se koncu leta in marsikateri si bo dobro zapomnil, kakšne prosperitete je bil deležen v letu 1931. Stara navada je, da konci leta vsakdo svoj račun napravi. Večina delavcev bo letos napravila tak proračun, da bo v vsakem žepu primanjkljaj. Vsaj jaz vem to zase.

Kar se tiče delavskih razmer tukaj ne bi rad opisoval. Bil sem pa od nekaterih strani vprašan, kako je tu pri nas zdelom, zato dajem tem potom nekaj pojasnila. Tukajšna Pittsburgh Coal Co., oziroma Delmont Mine obratuje skoro vsak dan. Delamo dvojni šiht: dva podnevi dva ponoči, vsi v enem prostoru. To pa zato, ker bo rov v kratkem izčrpan in je treba hiteti. Kako dolgo bomo še delali, se ne ve, morda niti dva meseca več. Zaslužiš pa včasi en do dva dolarja, včasi pa nič. Kam se bomo obrnili ko bo tukajšen rov izčrpan, je veliko vprašanje. Zdaj ne dobiš nikjer dela tudi če bi ga hotel kupiti. Širi se govorica, da je Pittsburgh Coal Co. kupila od Westmoreland Coal Co. pet ali šest rovov, in Export rov spada tudi pod Westmoreland Coal Co. Tako, če je v resnici kupila, potem bodo nekateri že dobili delo v Exportu. To pa se bo videlo šele po novem letu.

Zimo imamo letos tako gorko, da se enako ne spominjam. Ljudje goloroki okoli hodijo in na prostem posedajo. Koliko časa bo vladalo tako gorko vreme, seveda ne vemo.

Dne 16. decembra sem obiskal sobrata Franka Mlinarja, ki se je moral že drugič podati v bolnico v Wilkinsburg; bil je že šestkrat operiran na nogi. Ponesrečil se je dne 27. oktobra 1930 prav pred mojo hišo na William Penn Highway, ko je hotel iti na "bus," da se odpelje proti domu. Omenjeni je član JSKJ in SSPZ in prejema podporo od obeh organizacij. Tukaj je zopet dokaz, kako potrebna so podporna društva. Kako težko bi bilo zdaj za sobrata Mlinarja in njegovo družino, če bi bil brez podpornih društev! Pa se še dobijo rojaki, ki pravijo, češ, kaj mi bo slovensko društvo, enega sem že pustil, dva pa še bom in pojdem rajši v angleško društvo, kjer mi ne bo treba biti za bolniškega obiskovalca in mi ne bo treba hoditi na seje! No, Slovenci smo že taki, da rajši podpiramo tujce, kot pa naše rojake.

Na poti iz bolnice sem se ustavil tudi v Centru pri sobratu Erženu, kjer smo se malo pogovorili o eni ali drugi reči. Pogovarjali smo se tudi o angleško poslujočem društvu JSKJ in o očetu Šifrarju, ki ga že dalje časa nisem videl. Povedali so mi, da je bil tisti dan silno "busy" v dvorani, ker da je imel za razprodati 50 funtov pravih domačih klobasic. Ker ni mogel vseh razprodati, je pa sam sebi kar po dve ali tri deval v sendviče. Mene je kar nekoliko skominalo po njih, dasi jih nisem videl.

Predno končam, naj še omenim, da se je v mojem zadnjem dopisu, tikajočem se Zveze društev JSKJ v Pennsylvaniji, pripetila napaka. Poročano je bilo, da se je ideja za ustanovitev Zveze sprožila v Canonsburgu, pravilno pa bi se moralo glasiti, da je bila ideja za ustanovitev Zveze izprožena v Exportu o priliki praznovanja 25-letnice društva št. 57 JSKJ. Toliko v pojasnilo.

Jurij Prevec.

Kenmore, O.

Spodaj podpisani se lepo zahvaljujem članstvu društva št. 127 JSKJ, ki se je v tako velikem številu odzvalo pozivu na zadnjo letno sejo. Kar presenečen sem bil, ko sem stopil v dvorano in videl zbranih toliko članov, in srce mi je zaigralo od veselja. Posebej se moram članstvu zahvaliti za veliko pozornost in pravo bratsko složnost na seji. Kot pravi bratje in sestre smo se pogovarjali in ukrepali o društvenih zadevah. Upam, da ta složnost in bratstvo ostaneta vedno med nami.

Vse članstvo prosim, da bi se tudi bodočih sej udeleževalo kar mogoče številno. Eno ali poldrugo uro na mesec že more vsak žrtvovati za sejo svojega društva. Želel bi, da prihajajo na sejo vsi z izjemo tistih, ki istočasno delajo ali so morda bolni.

K sklepu želim vesele božične praznike in vso srečo v novem letu vsem članom in članicam našega društva, vsemu članstvu JSKJ in vsem mojim znancem in prijateljem širom Zedinjenih držav in Canade.

George Shaltz,
preds. dr. št. 127 JSKJ.

Canonsburg, Pa.

Dramski klub "Soča" v Canonsburgu vprizori v nedeljo 10. januarja popoldne štiridejansko igro "Prisega o polnoči," katero je spisala Manica Komanova. Prireditev se bo vršila v dvorani društva Postonjska jama in se bo pričela o polu treh (2:30) popoldne. Za obilen poset prireditve se priporoča odbor.

John Koklich.

New York, N. Y.

Vsem dragim rojakom, prijateljem in znancem širom Amerike želim srečne božične praznike in veselo ter uspeha polno novo leto.

Tone Šubelj.

Hemphill, Tex.

Pazno čitam naše glasilo Novo Dobo ter opažam, da so bili dopisi posebno zadnje čase precej mnogoštevilni. Nekateri teh dopisov se tičejo tudi sobrata Ivana Tauzella. Bil sem delegat na 13. redni konvenciji JSKJ, ki se je vršila v Ely, Minn., leta 1928, kjer je bil omenjeni izvoljen namestnikom glavnega tajnika. Pravila so pomanjkljiva, zato niso mogla prisiliti sobrata Tauzella, da bi bil prevzel mesto glavnega tajnika, ko je bil isti bolan, potom istih pa tudi on ne more prisiliti glavni odbor, da bi izpremenil svoj sklep z ozirom na izvolitev novega glavnega tajnika. Kjer so pravila pomanjkljiva ali nejasna jih ima glavni odbor pravico tolmačiti, in to je storil v tem slučaju. Glavni odborniki že vedo kaj delajo, saj so možje na svojem mestu. Poznam vsakega posebej in vem, da je vsak sposoben za urad, katerega zavzema. Zakaj zabavljati čez ves glavni odbor, ki dela najboljše, kar je v razmerah mogoče! Poudarja se, da se godi krivica sobratu Tauzellu! Kaj pa Jednoti bi se ne bila godila krivica, če bi bila tekom daljše tajnikove bolezni brez tajnika in brez vsake odgovorne osebe v uradu? Koliko bolniške podpore bi bilo zaostalo, koliko drugih važnih zadev bi bilo zaostalo, kakšna zmešnjava bi bila lahko nastala v glavnem uradu! Glavni odbor je v tej zadevi delal po svoji najboljši razsodnosti, in jaz sem prepričan, da v korist Jednoti. Zato je izvoljen, da v izrednih slučajih vodi Jednoto iz zagate. Če bi bila pravila v vseh ozirih popolna in jasna, ne bi bilo treba niti porotnega odbora niti odborovih sej. Glavni odbor mora v prvi vrsti paziti, da se poslovanje glavnega urada vrši pravilno in kar mogoče točno in nepretrgano. Jaz sem prepričan, da je v omenjenem slučaju glavni odbor storil najboljše, kar je mogel v razmerah storiti, da je šlo jednotino poslovanje svojo pot naprej.—Vesele božične praznike vsemu članstvu J.S.K. Jednote!

Frank Ketz,
član društva št. 169 JSKJ.

New Duluth, Minn.

Že par tednov čitamo v našem glasilu Nova Doba razna razmotrivanja in dopise izpod peresa Zvonka Novaka. Ne mislim o tem pisati na dolgo in široko, kot dela Zvonko, omenim naj le, da po mojem mnenju bi bilo boljše, da preneha, če ne zna kaj boljšega pisati. Čemu se toliko zaletuje v glavnega predsednika in v glavni odbor sploh?

Jaz sem gotov, da je pretežna večina članstva zadovoljna s poslovanjem istega; izkazal se je svojega posla zmožnega, ker je v izrednem slučaju nastopil tako, kot je bilo v največjo korist Jednoti. Seveda, ako bi bil Zvonko izvoljen za glavnega tajnika, bi bilo gotovo vse O.K.

Prav tako se zaletuje v našega urednika Toneta. Glede tega bi le toliko pripomnil, da je članstvo po veliki večini zadovoljno z njim in z njegovim urejevanjem lista. Poleg agitacijskih člankov v korist Jednoti in poleg splošno poučnih člankov nam v vsaki izdaji nudi tudi kaj zabavnega. Po mojih mislih je tudi to potrebno. Ako Zvonku Nova Doba ni po volji taka kot je, pa naj je ne čita, oziroma naj izpusti tisto, kar mu ne ugaja. Ravno smo imeli lep mir pri Jednoti, pa pride Zvonko in ga skuša kaliti. Ampak mi moža poznamo že vrsto let in vemo kakšen klobuk ima na glavi. Pregovor pravi, da preveč moder biti ni dobro; slišal sem, da se je že tudi Zvonko o tem prepričal.

K sklepu voščim vsemu članstvu J.S.K. Jednote mnogo sreče in zadovoljstva v novem letu, sobratu uredniku posebej pa obilico razigranih in humorističnih idej, da nas bo tudi v bodočem letu zabaval s priljubljeno kolono "Vsak po svoje."

Frank Vesel,
zapisnikar dr. št. 128 JSKJ.

Chicago, Ill.

Leto se hitro bliža koncu, zato moram pravočasno izrabiti priliko, da napišem še v tem letu par vrstic za naše priljubljeno glasilo Novo Dobo. Poročano je že bilo, da je naše žensko društvo "Zvezda," št. 170 JSKJ, izgubilo iz svoje srede eno svojih najmlajših članic, sosestro Mary Režek. Žalostno je, da se mora posloviti od sveta in življenja tako mlado bitje, ki takorekoč še živeti ni začelo. Članice našega društva so se v lepem številu udeležile pogreba, zakar se jim v imenu društva in v imenu prizadete družine zahvalim.

Tukaj se je zopet pokazalo, kako velikega pomena je dobra podporna organizacija, ki ne zapusti člana v bolezni in ga spremi celo do groba. Ta slučaj je tudi pokazal, da tudi mladost ni varna pred boleznijo in smrtjo.

Nihče naj torej ne odlaša s pristopom v društvo, češ, saj sem še mlad in zdrav! Jutri, drugi teden ali drugi mesec bo morda že prepozno. Apeliram na članice našega društva, da nekoliko poagitirajo med svojimi prijateljicami in jih privedejo v naše društvo, ki je eno najbolj aktivnih društev JSKJ v Chicagu.

Ni moj namen koga žaliti, toda upam, da mi bo članstvo oprostilo, da se nekoliko dotaknem našega učenjaka Z.N. tam v daljnem Coloradu, oziroma njegovih neslanosti, ki jih raztresa zadnje čase v Novi Dobi. Mislim, da sta si neslanost in omlednost po pomenu sorodni besedi, torej si lahko izbira med njima. Omenjeni sobrat je menda zelo pozabljiv, zato ne bo odveč, če mu nekoliko v spomin pokličem njegova udejstvovanja pri društvih za časa njegovega bivanja v Chicagu. Svojo aktivnost najrajši pokaže eno leto pred konvencijo ene ali druge organizacije. Člani društva "Zvon," št. 70 JSKJ v Chicagu se gotovo še spominjajo, da je pred 12. redno konvencijo JSKJ, ki se je vršila leta 1924 v Lorainu, O., omenjeni učenjak vložil prošnjo za pristop. Pri društvu pa je bilo dovolj članov, ki so moža poznali in so glasovali proti sprejemu. Potem je bilo vse tiho do časa, ko se je bližala 13. redna konvencija. Na seji, na kateri se je vršila volitev delegatov, je bil nagloma sprejet v društvo. Nič ni bil predlagan na prejšni seji, kot to naša pravila določajo, ampak je bil na omenjeni seji enostavno sprejet. Kaj so bila takrat njemu mar pravila naše Jednote! Kakor hitro pa njemu ni kaj po volji, se brž sklicuje na pravila in trdi, da jih drugi kršijo. Ako bi bila letos njegova prošnja za mesto glavnega tajnika vpoštevana, bi najbrže nikoli ne bil opazil kakšnega kršenja pravil v zvezi s tem. Glavni odbor JSKJ pa se je zavedal, da tako važno mesto, kot je mesto glavnega tajnika, spada človeku, ki ni samo zmožen, ampak kateremu članstvo tudi lahko zaupa. Od vseh glavnih odbornikov na izredni seji ni glasoval zanj niti eden, in takoj nato se je užaljeni prosilec domislil, da ima naša organizacija pravila in da jih je kršil glavni odbor.

Slovenci v Chicagu se še spominjamo, da je omenjeni Z.N. bil nekaj časa vposlen v glavnem uradu SNPJ, kjer je prejemal primerno plačo. Pa se je pripovedovalo, da je tam hotel postati nekak gospodar in ker mu to ni uspelo, je začel v časopisju napadati glavne odbornike. Ko je bil pozvan, da svoje trditve dokaže, se je izogibal odgovoru. Nato je bil črtan ali izključen iz SNPJ. Misleč, da je že vse pozabljeno, je preteklo leto zopet vložil prošnjo za pristop, toda prošnja je bila odklonjena. Bil je tudi član društva št. 1 SSPZ in celo predsednik istega; zakaj ni zdaj več član omenjene organizacije, ni znano samo njemu, ampak tudi marsikomu drugemu. Edina bilka, katere se še skuša oprijemati, je JSKJ, toda nemara bo morala tudi ona enkrat obračunati z njim; kjer začetek ni pravičen, tudi konec na more biti.

To sem napisala zato, da bodo člani, ki čitajo njegove dopise, nekoliko poučeni, kake vrste človek je Z.N. Zdi se, da mu je vse napoti in proti pravilom, kar se ne sklada z njegovimi učenimi zaključki. Škoda za papir in prostor, ki se v Novi Dobi porablja za tako neslano dlakocepljenje. Tisti prostor bi se pač dal boljše porabiti za štivo, ki bi bilo Jednoti in članstvu v korist ali pa vsaj v razvedrilo čitateljem.

Vreme imamo v Chicagu za ta letni čas zelo prijazno; bolj je videti, da se bližamo Veliki noči kot pa Božiču. Razume se, da tako vreme ugaja nam vsem, posebną ugodnost pa je za tiste reveže, ki si ne morejo nabaviti gorke obleke in kuriva, in takih tudi v Chicagu ne manjka. Dobro nebeško solnce ne dela razlike med reveži in bogatini, ampak sije na vse enako. —H koncu mojega dopisa pozdravljam vse glavne odbornike (in odbornico) in vse članstvo odraslega in mladinskega oddelka JSKJ in voščim vsem vesele božične praznike in vso srečo v novem letu!

Agnes Jurečič,
tajnica dr. št. 170 JSKJ.

Lorain, O.

Koncert pevskega društva Naš Dom v S. N. Domu.

V nedeljo 27. decembra se nam bo nudila prilika prisostovati koncertu v Lorainu, ker bo imelo priljubljeno pevsko društvo, Naš Dom, prvovrstno prireditev v tej sezoni. Vrši se v nedeljo zvečer, začetek ob 7:30 v S. N. Domu. Vljudno se prosi, da pridejo vsi, ki se mislijo udeležiti koncerta, pred časom, da ne bo nepotrebnega čakanja, torej da se točno ob 7:30 začne. Kljub temu, da se nahaja v deželi depresija, pri kateri smo vsi kolikor toliko prizadeti, se, kakor razvidno iz prodanih vstopnic, razvidi in pričakuje obilen poset od strani občinstva.

Pevsko društvo, Naš Dom, priredi namreč ta dan svoj koncert. Pevci in pevke so se pripravili z lepimi slovenskimi in hrvatskimi pesmicami; postrežba bo pa tudi taka, da bo kar od miz teklo.

Društvo, Naš Dom, goji lepo slovensko pesem ter ima svoje redne pevske vaje. Vsak ve, da je to zvezano s težavami in stroški za pevce in pevke. Zato, pričakujejo, da bo tudi ta njih prireditev mnogoštevilno obiskana. Če ne bomo podpirali pevskih društev, ki se tako neumorno trudijo, da goje lepo slovensko pesem, potem bodo tudi oni izgubili veselje do dela. Tega pa ne smemo dopustiti, kajti sedaj ko imamo pevski zbor, je v naši naselbini tako nekako veselo. Tu se vidi, kako nam je pevski zbor potreben, toraj pojdimo vsi, da slišimo in jim damo priznanje.

V mešanem zboru bo nastopilo preko 60 pevcev in pevk. Sledil bo tudi ženski zbor, moški zbor, dueti in soli. Opazarja in vabi se rojake in rojakinje tukajšnje naselbine in z bližnje okolice, kot iz mest Cleveland, Barberton, Kenmore, Akron, Canton, na ta koncert, ki bo v resnici zelo zanimiv. Koncert se vrši pod vodstvom agilnega, neumorno delujočega rojaka, Mr. Louisa Šemeta, ki vodi tudi vse priprave tega koncerta.

Toraj, prijatelji slovenske pesmi, v nedeljo večer vsi na to prireditev, kajti z vašo navzočnostjo boste pokazali, da ste za napredek in povzdigo pevskega društva Naš Dom.

To bo zadnji koncert in poleg tega bo zadnja veselica v letošnjem letu, v avditoriju, S. N. Doma. Tam boste poslušali lepo petje, poleg tega boste dobili izvrstno postrežbo v jedi in pijači. Za plesaželjne pa bodo skrbeli najboljši muzikanti.

Na svidenje 27. decembra zvečer v S. N. Domu na koncertu društva Naš Dom!

Louis Balant.

Pittsburgh, Pa.

Članice društva Marije Vnebovzete, št. 182 JSKJ, ki še niso plačale asesmenta, pozivljam, da to storijo najkasneje do 25. decembra, ker gre leto h koncu in morajo biti računi za to leto zaključeni. Težko je vedno opominjati, pa ni za pomagati, kajti seja za ta mesec je minila in tistim članicam, ki so prosile na seji, da se zanje založi asesment, se bo ugodilo, druge pa moram suspendirati, ako ne bodo plačale do 25. decembra. Društvo je sklenilo na seji 6. decembra, da se založi, če treba, en asesment za članico; drugi mesec pa mora plačati, sicer se jo suspendira. Ta določba stopi v veljavo z mesecem januarjem 1932. Za mesec december pa to še ne velja, ampak mora vsaka članica imeti asesment plačan, da se knjige lahko zaključijo.

Zahvaljujem se tem potom članicam, zbranim na seji, da so mi povrnile denar, katerega sem bila založila za asesment članic. Za prihodnje leto je izvoljen sledeči odbor: Katarina Rogina, predsednica; Magdalena Widina, podpredsednica; Mary Čadonič, tajnica in zapisnikarica; Kate Canjar, blagajničarka; Magdalena Widina, Mary Gorup in Mary Veselič, nadzornice. Društvo zboruje

(Dalje na 6. strani)

Janko N. Rogelj,
Cleveland, Ohio.

BOŽIČNO DETE

Njega dni je bilo res prijazno, veselo in družabno v Clevelandu. Pred dvajsetimi leti je bilo življenja po gostilnah; naši ljudje so imeli tam shajališča, zabavališča, seje in konference. Naši gostilničarji so bili svetovalci, posojevalci, predsedniki in mirovni sodniki. Bili so z eno besedo povedano: Višja inštanca. Novoprišla dekleta iz domovine pa blesteči oltar mladih in življenja polnih fantov.

In tiste dni je stopil v gostilno prijatelja Jožeta postaven in vesel oče, ki je naznanil svojim prijateljem, da se mu je rodilo dete. Gostilna je bila polna veselih obrazov, kajti bil je sveti večer. In veseli oče se je s silo pomaknil k bari, namignil gostilničarju: "Vsem daj piti." Pa so pili in kadili cigare v pričakovanju, kaj se je zgodilo.

—Jože—pravi mladi oče—za botra te prosim.

—Kristus se še ni rodil, po polnoči me vprašaj.

—Nežka, in greš za botro, če te vprašam—dostavi oče Ivan.

Obstopili so ga prijatelji in znanci Ivana ter mu častitali. Jože in Nežka sta spoznala, da je to istina. Obljubila sta, da gresta že drugi dan z mladim novorojenčkom pred krstni kamen.

Na božični dan popoldne se ustavi kočija pred hišo ponosnega očeta Ivana. Boter in botra stopita v hišo, kjer je bilo precejšno število sosed in sorodstva. Govorilo se je vsepovprek, voščilo srečne božične praznike in veselo novo leto; postreglo se jim je s pijačo. Veselo družbo je prekinila babica, ki je prinesla novorojeno dete ter ga oddala botri.

Zunaj je čakal voznik. Brž jima je postregel, da sta komodno sedla.

Po St. Clair cesti drči kočija, iz Ribnice v Žužemberk, v hrvatsko cerkev. Semterja se ustavi radovedna ženska ter upira svoje zvedave oči v voznika, botra in botro. Takrat so gledali z radovednostjo ženitovanjske in krstne sprevode, danes gledamo le še pogrebe. Takrat je bilo mlado življenje, a danes se opiramo drug na drugega in zdihujemo. Takrat so ljudje gledali na to, kako postanejo prijatelji v družabni vzajemnosti, danes smo siti eden drugega, ker smo stari in mislimo na krizo in smrt.

Na polovici pota se domisli Nežka, da se pelje z novorojenčkom h krstu. Pa se tudi domisli to in ono, kako se bo treba obrniti pred gospodom fajmoštrom. Tudi Jože je že pomislil, da bo potreba spremeniti obraz v cerkvi.

Pa reče Jože:—Nežka.—

In Nežka pravi v istem hipu: —Jože.—

Oba sta mislila enoinisto.

—Francelj, obrni, pelji nas nazaj—govorita boter in botra.

—Zakaj?—vprašuje voznik.

—Zakaj,—skoro jeclja Nežka,—zakaj, midva ne znava, ali je fant ali punca. Nisva vprašala.

Voznik se nasmehne: — To sta botra. Srednjega spola je, dokler ni krščeno. Nežka, kar poglej.

Jožeta je bilo malo sram, Nežko je zalivala rudečica, Francelj se je smejal in čakal, kaj pronajde botra.

Take mladoletne preiskave so precej mučne in težke, posebno, če dvorijo možje. Gostilničarjeva žena ni tako vajena kot stara babica, ki pozna otroka po nosu, če je moškega ali srednjega spola. Toliko je bila razstresena in maloverna, da niti prstom na roki ni zaupala. Ni verjela prstom na roki, dokler ni pogledala in pokazala Jožetu, da je novorojeno dete—punčka.

—Se mi je zdelo, da je punčka—je učenjaško zatrjeval voznik,—če bi bil poba, gotovo bi se branil in jokal.

Seveda, tudi ta voznikova pripomba ni naletela na vsestransko odobravanje. Jože se je nasmehnil, Nežka pa sramežljivo in osramočeno zavijala božično dete v plenice.

—No, peljem nazaj ali ne?—vprašuje Francelj.

—Kar potegni,—ukazuje botra,—ne vem kakšno ime bi ji dala.

—Mary naj bo, saj je tudi mati Mary,—prekine boter.

—Pa naj bo Mica, saj je vsaka Kranjica,—zaključi voznik ter požene proti cerkvi.

Vrnili so se domov, na dom mladega očeta, kjer so čakali radovedni prijatelji, znanci in sorodniki. Na pragu jih je sprejel mladi oče z vprašujočim obrazom in s poizvedljivimi očmi:

—In sta že nazaj . . ., bosta šla še enkrat. Punčka je, in Mary naj ji bo ime. Nobeden vama ni povedal.

Povedal je Jože, da se je prav tako tudi zgodilo in če ne verjame Ivan, da naj gre pogledat v krstne bukve. Tako je tudi pritrdila Nežka ter povešala oči. Voznik pa je zmajaval z glavo, da takih botrov še ni vozil.

Mladi oče pa še danes premišljuje, kako je obsenčil sv. Duh botra in botro, da sta vedela za spol in ime novorojenega božičnega deteta.

Res luštno je pa bilo v tistih časih.

———o———

Frank Troha,
Barberton, Ohio.

BOŽIČNI SPOMINI

Kakor vsako leto v božičnem času, sem tudi sedaj v mislih poletel preko širnega morja in preko visokih gora v svojo nepozabljeno rojstno vasico. V mislih sem izbral iz svojih spominov iz otroških let nekaj podrobnosti in sem se odločil napisati za božično izdajo.

Mnogo let je že poteklo, odkar se nahajam v tej deželi, in še nikdar se mi ni pripetilo, da bi bil trpel toliko pomanjkanja, kot sem ga bil večkrat deležen v svojih otroških letih. Brezsmiselno bi bilo trditi, da bi si ponovno želel pomanjkanje, kakoršno sem že občutil. Ne morem pa trditi, da sem v tej deželi več veselja užil, nego sem ga v rojstni domovini, dasi sem imel v tej deželi skoro vedno vse potrebno na razpolago.

Razume se torej, da človek, ki je primoran iti v tuji svet, tudi v tujini ne more biti zadovoljen. Popolnoma zadovoljen bi bil človek v rojstni domovini, samo da bi tam vsega zadosti na razpolago imel. Mi Slovenci, ki smo šli za boljšim življenjem v tuji svet, pa nismo bili rojeni pod tako srečno zvezdo in zato moramo prenašati gorje tudi v tujini, ki nam ga slučajno kolo časa prinese.

Seveda, človek vselej nima dovolj časa, da bi se poglobil v pretekla leta, v svojo otroško mladost, ki jo je preživel tam daleč, v daljnih, daljnih krajih. A kadar nastopijo večji prazniki, kakor je božični čas, tedaj se pa hote ali nehote spomni svoje skoro že pozabljene mladosti. Ako smo vedno v mestu med visokimi zidovi ter so nam po raznih trgovinah na ogled vsakovrstni predmeti, ki našo pozornost nase obrnejo, tedaj smo v mislih na mestu, kjer tisto opazujemo. A kadar se pa le za kratek čas podamo na prosto v naravo, v bližnji gozdič, tedaj se nam pa takoj zazdi, da smo daleč, daleč vstran od glušečega mestnega šundra. Kar tako se nam zdi, kot bi tam za prvim gričkom stala naša rojstna vasica. In ako se podamo tako-le malo ven iz mesta v predbožičnih dneh, ko je že sneg pobelil pokrajine in ko vse izgleda kot bi bilo pokrito z veliko belo odejo, tedaj se zamislimo v naša mlada leta, kako je bilo v tistih davnih letih, tam daleč v rojstnem kraju.

Kar sami sebe vidimo, kako smo se sankali iz visokih brd v dolino. Utrjenim od mraza so nam rdela lica, čist, dišeč gorski zrak nam je polnil pljuča in naša mladost se je razvijala kot cvetje, ki nikoli ne ovene. S svojimi sanmi domačega izdelka smo se podali v gozd, nabrali smo mahu za goro, katero se je napravilo v kotu hiše in po kateri so bili razstavljeni številni pastirci in črede ovac in živine. Poiskali smo najlepše drevesce, ki se je moglo najti in ga posekali za božično drevesce, okoli katerega smo rajali, peli in se veselili na sveti večer.

Po opravilu molitev svetega večera smo se zbrali v gručah skupaj, šli od hiše do hiše, prirejali vsakovrstne igre, prepevali božičnico in tu pa tam se nam je posrečilo dobiti kakšen krajcar. Pripetilo se nam je celo, da smo bili deležni lepih, suhih lešnikov, ki so bili prava slaščica za nas. Po nekod smo pa še celo jabolka jedli, kar je bilo nekaj izrednega pri nas v božičnem času. Potem zopet polnočnica, kateri je bil tako srečen, da se jo je mogel udeležiti, ako ga ni popred spanec premagal. Na ta način nam je pošel božični večer v mladih letih v rojstni vasici.

Z božičnim večerom pa ni bilo še konec našega veselja. Nastopil je zopet tepežni dan. Nikoli v celem letu ni bilo tako lahko zgodaj vstati, kakor na tepežni dan. Samo en lahak klic matere: France, vstani! in bliskovito sem bil na nogah in prav nič ni bilo treba oči mencati, kakor običajno v drugih dneh. Leskova šiba je bila že pripravljena. Prvo sem natepežkal mater in tisto je bil edini dan v letu, da sem imel pravico mater udariti. Potem pa hajd od hiše do hiše. Skoro nikoli ni bilo drugega glasu slišati, kakor glasove otrok, ki so tepežkali. Skoro venomer se je ponavljalo: "Rešite se, rešite majhnih grehov, velikih grehov, da bi tako dolgo živeli, da bi v nebesa zleteli."

Obiskali smo vse hiše, tudi najsiromašnejša ni izostala. Deležni smo bili vsakovrstnih darov: denarja v obliki bornih krajcarjev; siromašni so si jih pa že dan poprej izmenjali na vinarje. Prazni nismo odšli iz nobene hiše, ako ni bilo drugega, je bil bori vinarček, zadovoljni smo bili z vsem. Nadalje smo bili deležni lešnikov, suhih hrušek in tudi orehov. Torbe so se nam polnile, in predno se je storil do dobrega beli dan, smo že povoljno obloženi dospeli domov. Tepežni dan je bil pravi "jedi-dan" za nas. Celi dan smo se gostili, izmenjavali svoje dobrote in tudi sladkorčkov smo si kupili; kar je pa še denarja ostalo, je šlo pa za šolske potrebščine.

Za tepežnim dnem je bil še en dan, s katerim smo se otroci okoristili. To je bilo v jutru na novega leta. Tedaj smo istotako zgodaj vstali, kot na tepežni dan. Na novega leta dan smo pa voščili "srečno novo leto!" Gospodinje in matere so zopet imele polno sitnosti z mladino, pa tudi očetje in boljši ljudje niso imeli miru. Vse smo obiskali, kjer se nam je mudilo kaj več dobiti. Voščili in želeli smo srečno in veselo novo leto, v resnici pa nam ni bilo dosti mar, naj bo srečno ali ne. Naša želja je bila čimveč darov dobiti, seveda najljubši nam je bil denar, kajti drugih dobrot smo bili že siti izza tepežnega dne.

Enkrat sem imel prav posebno srečo. Šel sem voščiti srečno novo leto tudi na orožniško postajo. Orožnik je bil prijatelj z mojim očetom, pa sem si mislil, bom šel pa še k njemu. Drugim otrokom ni še na um prišlo, da bi šli orožniške nadlegovati, kajti bali so se jih kot samega vraga. Jaz sem se pa kar lepo ojunačil in hajd na zadnja vrata. Kuharica je bila že vstala in čisto sem bil pozabil, da bi nji voščil srečno novo leto. Ko sem ji omenil, da bi rad videl gospoda T., je dejala, da ni še vstal; vseeno se je ojunačila in ga je šla zbuditi in mu je povedala kakšnega gosta ima. Orožnik pa ni bil preslab človek in me je dal poklicati k sebi. Jaz sem mu jedrnato voščil srečno in veselo novo leto in videti je bil zadovoljen z mojo navzočnostjo in voščilom. "Bravo, bravo!" je odgovoril. Potem je pa posegel na mizo po denarnici in mi podaril eno krono. Meni so se zaiskrile oči, da nikoli tega, kajti takega daru do tistega časa nisem bil še deležen. Jaz sem se mu najlepše zahvalil in urno odšel iz sobe.

Otrokom, s katerimi sem se zunaj sestal, sem navdušeno pripovedoval, da sem srebrno krono dobil od orožnika. Potem so se pa še drugi ojunačili in šli tudi orožniku voščiti. Toda nobenega več ni pustil k sebi, kuharici je dal nekaj drobiža in ona je potem delila pomalem, kot v drugih hišah. Eden se je pa toliko opogumil, da ji je rekel, zakaj je orožnik meni dal eno krono. Kuharica se je pa nasmejala in mu odvrnila: "Eh, fant! če bi gospod vsakemu po kroni delil, bi bil kmalu suh; kdor je prvi prišel, tisti se najbolj vpošteva, vi drugi ste zamudili in zapomnite si za drugič."

K tem božičnim dnem nisem še prištel Miklavževega, ki smo ga v domovini obhajali že pred božičem, na večer pred svetim Miklavžem. Tedaj smo se spomnili vseh svojih sorodnikov, botrov in botric, in vse smo dobro preštudirali, kam bi se bolj izplačalo nesti nastaviti svetemu Miklavžu. Poiskali smo potrebno posodo, kakšen večji klobuk, pehar ali pa veliko pokrivalno ruto in brez vse bojazni smo šli v hišo, kamor smo bili namenjeni iti nastaviti svetemu Miklavžu. Tam so nam radi ali neradi pokazali prostor kam naj nastavimo in odšli smo v popolnem zaupanju, da bomo prihodnje jutro dobili posodo napolnjeno z darovi.

Tako sem na kratko obletel v mislih in se spomnil mladih let, kako sem jih preživel v krogu drugih otrok v rojstnem kraju. Nešteto nas je dandanes v tej oddaljeni deželi, ki so nam bila slična naša otroška leta, katera smo preživeli skoro na en in isti način. Prav tako smo si slični sedaj v tej deželi, drug drugemu smo skoro enaki. Mučimo se, delamo in se trudimo. Nešteto nas je v tovarnah, v rudnikih, v premogorovih in gozdovih. Naša mladina pa raste in se razvija, toda na povsem drug način, kakor smo se mi tam daleč na oni strani morja.

Naša skromnost v mladih letih, ki so nam jo mogli dati stariši, se je povsem razlikovala od tega, kar imajo otroci v tej deželi. Malo igrač smo imeli, pa še tiste so bile večinoma domačega izdelka. O igračah, kakoršne vidimo danes po trgovinah, ki se prodajajo za božična darila otrokom, se nam niti sanjalo ni. In vseh teh modernih igrač se otroci kmalu naveličajo. V stari domovini se je pa v več krajih opazilo, da so imeli stare igrače shranjene za spomin že odrasli ljudje. Torej je razvidno, da otroci se vselej ne počutijo srečne in zadovoljne, če prav imajo vsega v izobilici. V stari domovini nam je pa marsikaj manjkalo, toda v vsej tisti skromnosti smo bili zadovoljni.

———o———

K SEZONI

Ko Miklavž z bradoj pokima,
rad jih gledam otročiče
hrskat fige in rožiče.
Pa še mi se vžijmo hrane,
saj nam figa vsem ostane . . .

Božič nas bo potolažil,
Štefan mučeniško blažil.
Potlej kronika bo pestra
od Šentjanža do Silvestra . . .

("Jutro.")

INDUSTRIJALNE KRIZE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

med najbolj strašnih in dalekosežnih v ameriški zgodovini, je končala še le leta 1842. Vendarle za njo je takoj sledila doba gospodarskega razvoja in napredka.

Kriza leta 1873. Drugi kritični zastoj hitrega gospodarskega razvoja se je vršil leta 1873. Spremila ga je panika na Wall Streetu. Vrednostni papirji na borzi so se prodajali za vsako ceno. Mnogo bank in brokerjev je propadlo in borza je bila zaprta za deset dni. V samem letu 1873 se je zabeležilo 5,000 bankrotov. Tovarne so se zaprle in trije miljoni ljudi so ostali brez dela. Nastala je depresija, ki je trajala pet let. Kakor v prejšnjih krizah je bila ta depresija posledica pretiranega razvoja in spekulacije v vseh panogah industrije. Razvoj zapada se je vršil mrzlično. Ogromni kapitali so se investirali v železnice, pristanišča in tovarne, prehitro za resnične potrebe. Trebalo je daljše dobe likvidacije in poravnave, da se kolo industrije spravi v normalni tir. Ko je končno prišlo do tega, nastopila je nova doba razvoja in takoj po letu 1879 se je življenski standard dežele povzdignil do višine, o kakršnem niso ljudje niti sanjali pred krizo l. 1873.

Panike v letih 1893 in 1907. Da navedemo še eno izmed najhujših kriz; nastala je l. 1893 panika v poslovnem svetu in trgovina in industrija je bila disorganizirana. Na stotine bank in na tisoče tvrdk je bankrotiralo. Mnogo železnic je prišlo v roke prisilnega upravitelja. Zaslužki so znatno padli in gradnje so zastale. Bilo je štrajkov, neredov in splošne bede. Depresija je nadaljevala skoraj tri leta, ali sledila je zopet doba razvoja in povzdiga blagostanja. Nastale so velike industrijalne kombinacije in prorokovalo se je, da te bodo v stanu kontrolirati pretirano produkcijo in ekspanzijo. Ali že po enem desetletju je "veliki biznis" zgubil svojo običajno previdnost in spustil se v pretirane spekulacije. Leta 1907 nastala je ostra reakcija. Likvidacije so prizadele trgovino in industrijo po vsej deželi.

Po svetovni vojni smo imeli industrijalni zastoj v letu 1920-22. Po visokih mezdah in zboljšanih razmerah so se zopet prikazale "bread lines," ki so jih mnogi smatrali kot stvar preteklosti. Nastala je zopet živahna delavnost v industriji, dokler nismo zopet v jeseni leta 1929 morali plačati za prejšnji pretirani razvoj, za masno produkcijo preko potrebe trenotka, za obročno kupovanje na račun prihodnjih zaslužkov, za splošno špekuliranje na borzi in za druge pretiranosti modernega industrijalnega življenja.

FLIS.

———o———

Peen:

BOŽIČ SAMOTNEGA

Svetli žarnic so sijaji.
Niso zame.
In ljudi, ki srečam jih, smehljaji
niso zame.
Tople lučke za zastori
niso zame.
Zro ob poti topli dvori
slepo vame.
Le spomin,
ki edin
sme nazaj tja v davne, nepovratne dni, grę z menoj in o otroku govori. . .

— — — — — — — — — —

Gleda. V sobi je svetlo.
V kotu, ve, stoji drevo.
Zdaj tam morje je luči,
v sinje očke ga ščemi. . .

— — — — — — — — — —

Ni več dobrotljive roke.
Daljne, lepe ni laži.
Bela roka je umrla.
Laž je — nova. Lepa — ni.

VELIKE LOKOMOTIVE

Največjo lokomotivo na svetu lastuje Northern Pacific železnica. Imenuje se "Yellowstone," tehta naložena s kurivom in vodo, 558 ton, dolga je 125 čevljev, njena normalna vlačilna sila pa znaša 7,000 ton. Drugo največjo lokomotivo lastuje Canadian Pacific železnica. Ta canadska železna zverina je dolga samo 100 čevljev, tehta samo 400 ton, njena normalna vlačilna sila pa znaša 4,500 ton.

———o———

DOPISI

(Nadaljevanje iz 5. strani)

vsako prvo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v Slovenskem domu na 57. St.

Vsem članicam našega društva, vsemu članstvu JSKJ, posebej pa še našemu novemu glavnemu tajniku Antonu Zbašniku voščim vesele božične praznike in kar največ sreče v novem letu!

S sestrskim pozdravom,
Mary Čadonič,
tajnica društva št. 182 JSKJ.

CHICAGO POZOR!

V NAJEM se odda stanovanje, obstoječe iz petih sob. Fr... na klet in druge udobnosti. Nizka najemnina. Poizve se ... slovenski cvetličarni

John Gottlieb
1845 W. 22nd St., Chicago, Ill.
(Phone: Canal 3073)

TISKOVINE
od najmanjše do največje za
DRUŠTVA
in posameznike
izdeluje lično moderna slovenska unijska tiskarna.

Ameriška Domovina
6117 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO

Slovensko-amerikanski
KOLEDAR
za leto 1932
JE IZŠEL
CENA 50c
Po zanimivem štivu presega vse dosedanje
Naročila pošljite na:
GLAS NARODA
216 W. 18th St., New York, N. Y.

GLAS NARODA
NAJSTAREJŠI NEODVISNI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI
je najbolj razširjen slovenski list v Ameriki; donaša vsakdanje svetovne novosti, najboljše izvirna poročila iz stare domovine; mnogo šale in prevodov romanov najboljših pisateljev.
Pošljite $1.00
in pričeli ga bomo pošiljati.
Vsa pisma naslovite na:
GLAS NARODA
216 W. 18th St., New York, N. Y.

EDINA SLOVENSKA BANKA V ZEDINJENIH DRŽAVAH
JE
North American Trust banka
Ima premoženja skoro $6,000,000.00
6131 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Jemlje denar na hranilne vloge iz vseh delov Zedinjenih držav in tudi iz Kanade in od drugod.

Kadar pošiljate denar v staro domovino, ali kam drugam pošljite ga potom tega varnega in zanesljivega denarnega zavoda, ki ima izvrstne zveze z vsemi bankami sveta.

Ta slovenska banka ima $200,000.00 osnovnega kapitala in $280,000.00 rezerve, kar garantira hranilne vloge vlagateljem.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Potrtih src naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da nam je kruta smrt ugrabila nam preljubljeno mater, soprogo in sestro

ANO ŠABEC

v njeni najlepši dobi, v starosti 43 let. Pokojnica je preminula v bolnici v Kemmererju, Wyo. v soboto 5. decembra. Bolehala je samo 2 dni, ko ji je kruta smrt ugrabila življenje. Na željo pokojnice je bilo truplo prepeljano od njenega dragega ji doma v Diamondville, Wyo., v Milwaukee, Wis., kjer se je vršil sprevod iz Ermenčevega pogrebnega zavoda v slov. cerkev in potem na Holy Cross pokopališče v petek 11. dec., kjer smo jo položili k večnemu počitku. Pokojnica je bila rojena v vasi Oberh, župnija Šmarjeta na Dolenjskem. V Ameriko je prišla leta 1911 ter se naselila v Diamondville, Wyo.

Dolžnost nam narekuje se zahvaliti vsem, ki so nam na kakoršenkoli način nudili bodisi pomoč ali tolažbo v teh žalostnih urah, za časa ko je pokojnica ležala na mrtvaškem odru doma in v Milwaukee Wis. Najlepša hvala bodi izrečena društvu sv. Ane v Milwaukee, kojega članice so drage volje nesle pokojnico k zadnjemu počitku. Enako bodite zahvaljeni tudi ostali tukajšni društvi, in sicer društvo sv. Michaela Arhangelja št. 27, J. S. K. J. in Diamondvillska Zveza za krasne nagrobne vence. Nadalje bodi izrečena hvala vsem ostalim posameznikom in prijateljem za poslane vence; sestri pokojnice Ceciliji Barboric in družini, Mr. & Mrs. John Jugovich, Mr. & Mrs. Frank Kočevar, Mr. & Mrs. Jack Turk, Mr. & Mrs. Lumbert; John Taspert, Mr. & Mrs. Joe Rolih, Louis Marchun, Mr. & Mrs. Al. Gilian, Mr. & Mrs. John Peternel, Andrew Morrow, James Obert, Art Midyley, Mr. & Mrs. Joe Collette, Mr. & Mrs. Joe Koscak, Ray Casanova Andrew Nelf, Frank Lumbert, Frank Zela, Tony Tatnik, Jim Cimperman, Andrew Kluna, Roco Canoso, Frank Hren, Louis Marsa John Sabec, Tony Mavrič, Filip Marinčić, Ignatz Marinčić, Blaž Kos, Al Zeiher, Mr. & Mrs. Doelz, H. H. Moyer, Otto Angello John Kočevar, Luke Fern, Paul Kovačič H. A. Reed, F. R. McGinnis, Frank Udovich, Mining Class Kemmerer High School, Pupils of Fourth Grade ,Miss Merrifield, Miss Yeates, and Mr. Burgoon. Ker je bilo vencev tako veliko število mogoče, da bi se zgrešilo kako ime, zato prosimo v tem slučaju oprostitve, ker kaj sličnega bi ne napravili namenoma. Hvala tudi župniku Rev. Gladek-u v Milwaukee za pogrebne obrede, kakor tudi pogrebniku Franku Ermenc-u za postrežbo.

Tebi, draga, nepozabna žena mati in sestra pa želimo: počivaj v miru ter naj ti bo lahka ameriška gruda! Tvoj spomin pa bo ostal pri nas nezbrisen, dokler se zopet ne združimo.

Žalujoči ostali:
PAUL ŠABEC, soprog; ANNIE, FRANK, ERNEST, otroci; CECILIJA BARBORIC in FRANČIŠKA SKUL, sestri; FRANK in MARTIN SKUL, brata.

Diamondville, Wyo., 16. decembra, 1931.